

308994

వ త్రి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

జేన్వ పట్టణము 1915 నంబ్ర అక్టోబరు నెల 19 వ తేది మంగళవారము

No 171

నంబ్ర పట్టణము. ౨

రాక్షస నామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ శుద్ధ నవమి.

నందిక ౧౧

మోటారుబండ్లు నడుచుచున్నవి.

ఈనెల 10-న తేదినండి ప్రతిరోజు ఉదయం 7 గంటలకు కాకినాడనుండి బయలుదేరి కోటిపల్లికి 9½ గంటలకు చేరును. తిరిగి అక్కడ 10 గంటలకు బయలుదేరి 12½ గంటలకు కాకినాడచేరును. మిగిలి 1-కి కాకినాడనుండి కోటిపల్లికి రు. 1-2-0 చార్జీ వసూలు చేయబడును. ఇతర సముదాయానికి కోరుపారు అరఅణాపోస్తేజి ప్రాంతపుగాని రిఫ్లయికార్డుగాని చంపినయెడల జవాబులు పొందగలరు. జనులయొక్క రాకపోకలను అనుసరించి ఎక్కువ రహదారి వచ్చేయెడల ఎక్కువబండ్లు నడుపుటకు ఏర్పాటుచేయబడును. మిగిలి 1-కి 10 పానుల తూనికగల సామాను చార్జీ తేటంద తీసికొని బోబడును. అదనముగానుండే సామానులకు ప్రతి 5 పానులను గాని అంతకుఅధికంగాని ఒక అణా చార్జీ చేయబడును.

The English Motor transit Company,
Automobile Engineers
Proprietor, A. SUBBARAYADU
COCANADA.

గాంధీర్వ ప్లాటు హార్నియములు

హిందూస్థాని కన్సటబుల్ కీర్తి లకు తగినట్లుగా ప్రత్యేకముగా తయారు చేయబడినవి.

1 నెం. ప్లాటు రూ. 80-0-0
2 నెం. గారంటీ 2 నెం. ప్లాటు రూ. 20-0-0 2 నెం. గారంటీ. వై హార్నియములు తృప్తికరములు కానియెడల 10 రోజులలోపుగా రిటర్న్ చేయవచ్చును. మావద్ద రు. 17-లు మొదట అనేకయితర హార్నియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు లేకనే స్వయముగా హార్నియమునాయించిన శేర్మకొనటకు తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు క్రిమాక్ బల్గారికన్యకా చార్యులచారి నాటకపాటలు సహాగలవు విశేషముగా ఖర్చుగుయన్న పినాన అలస్థముచేసి మోసపోతుడు. వెల 2 రూపాయల మాత్రమే. రోజు, సింగరు, రాతీ, సన్, హంబరు, బ్రయింపు నైకల్లు కావలసినవారు మాకు వ్రాయుడు.
మద్రాసు స్టోర్సు సప్లయింగ్ ఏజెన్స్ సి,
15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రిక - దిన పత్రిక

చందా వివరము.

12 మాసములకు	...	రు. 15-0-0
6 "	...	" 7-8-0
3 "	...	" 3-12-0
1 మాసమునకు	...	" 1-4-0

ఆంధ్రపత్రిక - వార పత్రిక

12 మాసములకు	...	రు. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో	...	" 3-8-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.

చెన్నై పురి.

నాగపుర వస్త్రప్రదర్శన కాలయం

దియ్యు బడి న పతకము.

గొప్ప గొప్ప వారిచే వేసిన వే.

యోగ్యతా పత్రములు పొందిన

అమృతాంజనము అన్ని నెలలకు పరమామృతము

అమృతాంజనము

వాడని వారుండగు.

అమృతాంజనము

అమృతశబ్దమాదినిగల

మాయమందుగాదు.

ప్రతియింట నుండ దగినది.

వేలకువేలు సీసాలు విక్రయము.

అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడుచున్నది.

నకలుమందులవలన మోసముగలుగును

వంచభాష చీటి చూచి

కొనిన మోసముగలుగుదు

అమృతాంజనము

అంజనశాంతమునగల

నకలుమందుగాదు.

తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, శార్పర్య

పునొప్పులు, కీళ్ళపోట్లు, పక్షవాతము,

వాపులు, గాయములు, వుండ్లు, దగ్గు

వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది.

చక్కని డబ్బితో సహా

సీసానికి 8 అణాలు.

త్రీ అమృతాంజనము డి పో, త్రీ

నంబ్ర, ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు చొంబాయి.

తే. ౨. తంబుళెట్టి వీధి. జార్జిటౌను. మద్రాసు.

ప్రతిపక్షము

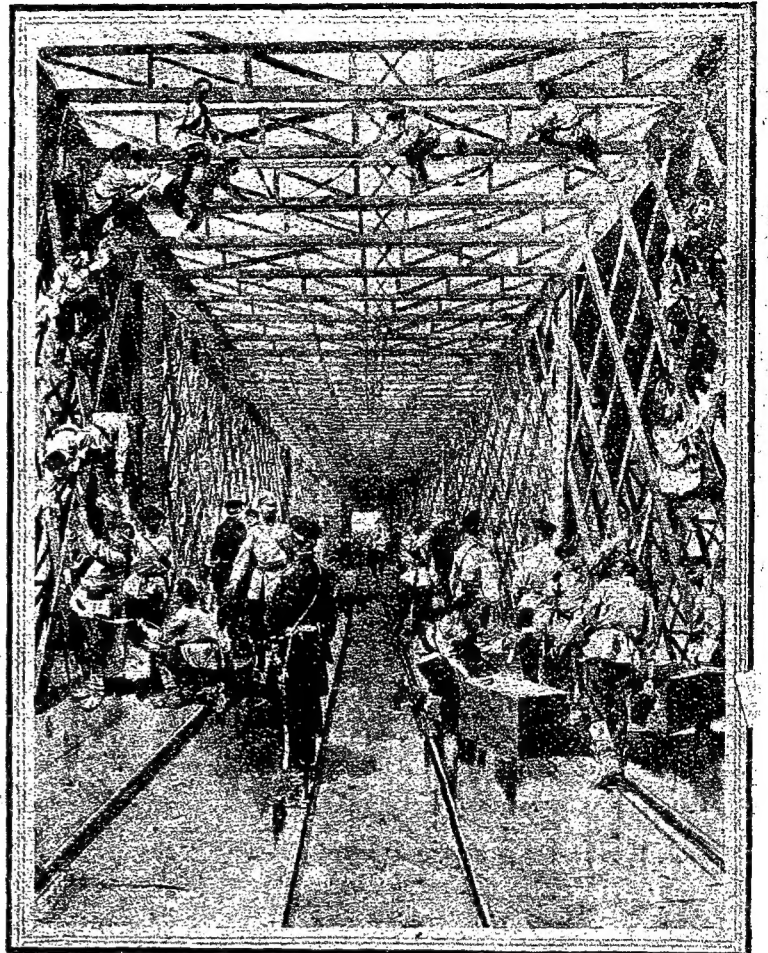

శ్రీ లక్ష్మీనరసింహ సోమయాజి వైశ్యసమాజము:—
బృందావనపురంబున (బందరున) 10-10-15 లేదని శ్రీకన్యక
పరమేశ్వరీయాలయంబున సంస్కృతాంధ్రాంగ్లేయ జర్మనీ
భాషా పారంగతులను, కృత్తిత గాణేతిహాసవిజ్ఞానాధిప్రతిపాద
కుండును, అగు ఆత్మార్థి లక్ష్మీనరసింహ సోమయాజిలవారి
పవిత్రతామహాత్మిద “శ్రీ లక్ష్మీనరసింహ సోమయాజి వైశ్య
సమాజము” స్థాపింపబడియె. ఈసమాజపు సభాభ్యర్థిద్దఱులు:—
1 వైశ్యులలో పరస్పరైకమత్యము వృద్ధినొందించుటయు 2
మతసాంఘిక కాన్త్రనియయికులగు విదగ్ధులు బురికొల్పింపఁగలదు

చార్జెస్ లులో ఫ్రెంచి, బ్రిటిషు సేనానాయకుల సమావేశము.

ఎడమచేతివయపుర నున్నది కీర్తివహించిన బ్రిటిషు సేనాధిపతి జనరలు సర్ ఇమూన్ హమ్బ్లనుగారు. కుడిచేతివయపుర నున్నది ఫ్రెంచి సేనాధిపతి జనరలు సార్ రామగారు. హమ్బ్లనుగారు క్రిథియాలో తురుష్కలవయన లభించిన జయమును దెలుపుటకయి సార్ రామగారి తావుకు వెళ్లి. ఈ సమావేశమయిన రెండుజనములకు సార్ రామ గారికి గాయములు తగిలి ప్రాకుకు వెళ్లవలసిన వారయిరి. ఈయన కుడిచేయికి పెల్లువెట్ట తగిలినందున పూర్తిగా కోసివేయబడెను. కొడమీదను, ఎడమకాలుమీదను సయితము దెబ్బలు తగిలినవి. ఫ్రాంసులో ఈయనకు గొప్ప సమ్మానములు జరిగెను.

వం తెనను తెగ గొట్టుట.

రష్యానై సకు వారానగరమును వదలిపెట్టి వెళ్లకమునుపు నదివయిన పెద్దవం తెనను భస్మముచేసిరి. నైనికు లీవటుములో వం తెనలో నచ్చటచ్చట డైనమైటు కాట్రీడ్జునును (అనగా కొండలను పిండిచేయు తుపాకిమందు తూటాలను) పెట్టుచున్నారు. సేనాధిపతి గారి ఆజ్ఞారాగానే విద్యుచ్ఛక్తివలన తూటాలకు నివ్వంటించి వం తెనను భస్మము చేయుదురు.

సుక్రసింహ విక్టోరియాపతకముపొందిన
సహాయ మిరుబక్కు.

యూరోపు బాహుగర్వవ్రణమునకు శస్త్రచికిత్స.

శాంతికి (జోఫీ)చెప్పుచున్నాడు: తల్లి చికిత్స సగముచేసి మానుట తగదు. పూర్తియైనపిదప నిన్న బిలువనంపెదము భామ్మ.

సానిక వార్తలు

కాలమానస్థితి:— నిన్నటి యధిశ్ఠాస్థితి 94-9 డిగ్రీలు, అధిమాన్వ స్థితి 78-8 డిగ్రీలు.

దీపముల వేళ:— జీటి సాయంకాలము 6-18 గంటలకు, రేపు సాయం కాలము 6-17 గంటలకు దీపములు వెలిగింప బడును.

ఆఫీసర్ల రాకలు:— అనంతపురం నగర పరిషత్. శివస్వామి అయ్యగారు గొచ్చి నుండి యచ్చటికి నిన్న వచ్చిరి. ఆక్కింజు ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు సి. బి. యెన్. వెల్లిగారు నిన్న తెల్లవారే మెట్టు పాళెం మెయిలులో వచ్చి దిగిరి.

క్రీడా వార్తలు:— ఇంటర్ కల్లీజియట్ ఫుట్ బాల్ టూర్నమెంటు. నిన్న సోమవారము 18-వ తేదీ సాయం కాలము వైద్యకళాశాల క్రీడా భూమియందు వైద్యకళాశాల టీమ్ ఈశాన్యముల కళాశాల టీమ్ జరిగిన ఆటలో వైద్య కళాశాలవారు 6 గోలులు చేసి గెలిచిరి. ఈశాన్యముల కళాశాలవారు 2 గోలులు చేసిరి. ఎస్. వి. ఏ. వి. బిల్డింగ్స్ టూర్నమెంటు. దీనిలో కడపటికెట్ల క్రిందటి కవివారము వారాయణస్వామి జయకరు గారికి రంగయ్య మేస్త్రికి జరిగెను. వారాయణస్వామి వాయకరు గారు గెలిచిరి.

ఒక ప్రమాదము:— హైకోర్టు హాజరైన దగ్గర నిన్న ఉధ్యోగము 12-55 గంటలకు ఒక గొప్ప ప్రమాదము జరిగెను. జనరలు హాజరైనందుండి 12-45 మెయిలు బాలులకు నలు ఆఫీసులకు తీసుకొని వెళ్లు మోటారు బండి వచ్చి నిలుచు నున్నప్పుడు కరారు గోబిందరావు గారు అను సాహసకారు హైకోర్టునుండి వచ్చుచుండి. ముప్పు చక్రమాయనకు తెలిసి ఆయన క్రిందపడిరి. ఆయన కాలిమీరుగా చక్రము బోయెను తరువాత వాయనకు జంతులు అనువులికి దీసుకొని వెళ్లిరి. ఇంక 30 మోటారు బండి కొంచెము చెడిపోయెను. ఒకడినడుపు వాత దానంగలిని తెలిస్తే ముఖ్య హాజరైన వారికి తెలియవరచెను. వారు నెం 1 కు బండికి వచ్చిరి. ఇంతలోనే బండియే సరిలే యబడెను.

నర్. సి. శంకర నాయకు గారికి వీండు:— నిన్నటిలోనే సాయంకాలము మైలాపూరులో చంద్రవీలాస భవనమున ఆనంద్రిక. బయ్య. నరసింహాచార్య శర్మగారు నర్. సి. శంకర నాయకు గారికి తోటనించు తేనీ. కొద్దిగా వర్షము కురిసినందున తోటలో జరుపవలసిన పనిచేయు ఇంటిలోనే చేయుటద్దె. వర్షము గానుండి నష్టపోయి నగరపు ప్రముఖుల నేతలు అచ్చటికి వచ్చి తేనీ. అతిథి సాయం కాలము 9-30 గంటలకు అచ్చటికి వాగా శర్మగారు వారికి స్వాగత మొసంగిరి. తరువాత వాయన అచ్చటికి వెళ్లి ఉండిన ప్రముఖులను విందు వారగించిరి. ఆడయ్య నెంట్లు పూట్రిక ఆస్పత్రువారు విశేషముగ వ్యాంతు వాయించిరి. పురుగుట కాపురస్తులకు యం. క్రిష్ణయ్యగారు హస్తప్రసాదములను తెప్పి అందరిని సంతోష పెట్టిరి ప్రాధానము ఉదయగిరి వెంకట్రావుగారు కొంత మేజిస్ చేసిరి. మురళీగానము జరిగినది.

తిరువల్లి క్లెటి ఆయుర్వేద వైద్యశాల:— నిన్నటి మధ్యాహ్నము తిరువల్లి క్లెటి తులసింగమెయ్యకు వీధిలో రావుసాహెబు కలవలకన్నను పెట్టిగారి ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాల ప్రారంభోత్సవము జరిగెను. నర్. యెన్. నుల మృణ్మల అయ్యగారు వైద్యశాలను తెచ్చిరి అచ్చటికి ఈశ్వర ప్రభుప్రముఖుల కొందరొచ్చి పుండిరి. డాక్టర్ క్రిష్ణస్వామి అయ్య గుగారు ఈ వైద్యశాల ఎటువ స్థాపించుటచే గో చేసిన తరు వాత నర్. యెన్. నుల మృణ్మల అయ్యగారు ఒక దీర్ఘ పురస్కారముచ్చిరి. ఈ వైద్యశాల ప్రారంభించు మాడగా ఇం నాకు అనేక విధముల మేలుగా దొరుకున్నది. ఆంగ్లేయ వై ద్యుల సహాయములను బాడ్యములు ముందుకు పుండు ధనములను వీరలకు సహాయము చేయుట యత్యంతము ఆయుర్వేద వైద్యము నందు అధికారులు శ్రద్ధవహించులేదు కావలయునని సుము ములో రావుసాహెబు కన్నున పెట్టి గారు ముందువది ఆయు ర్వేద వైద్యశాలను స్థాపించిరి మిక్కిలి గౌరవనీయులు. వారి స్థితి లో నుండు ప్రముఖులు కొంద రు ఇటువంటి హాస్థిశాల సర్వి అధికారుల నిరాకరించినది.

తేనీయలే పోషింపగలరని వారికి చూపుట చాల యుక్తము కన్నను పెట్టిగారు డాక్టర్ క్రిష్ణస్వామి అయ్యగారును ఒ కటిగ చేరి వైద్య సహాయము చేయుట చాల విశేషమైన సం గతి. డాక్టర్ క్రిష్ణస్వామి అయ్యగారు ఆంగ్ల వైద్య విద్య యం దనమాన పాండిత్యముగలవారు వీరు తమ తమవరకు ని చ్చిరి. వీరు కన్నను పెట్టి గారి తో ను వారి సహా దకులకు రావుసాహెబు రా మా ను జం పెట్టి గారి తో ను తేనీ యుక ఆంగ్లేయ వైద్య శాల ను గూడ స్థాపించుటకు బ్రతుక్కించుచు వచ్చురని వి నుట చాల సంతోషకరము. ఇట్టి ఆంగ్లేయ, హైందవ వైద్య పద్ధతులు వీరల కెక్కువ సహా నుముగవుండును. ప్రస్తుత రీత్యా వైద్య శాల స్థాపన మేము తరువాతని సేప రావుసాహెబుకన్నను పెట్టిగారి తో నుచుచుండిరి. వారందుల కంగీకరించి ఆంగ్ల వైద్యశాలను ఆయుర్వేద వైద్యశాలనుగూడ వేర్వేరుములకును వాడక స్థిర రూపమును ధనసహాయము చేయుటకును అంగీ కరించిరి. ఆయుర్వేద వైద్యశాల ప్రారంభమైతి. యధా కా రణమున ఆంగ్ల వైద్యశాల ప్రస్తుత మారంభింప మీలకపోయె నది. సాధ్యమగుంత త్వరలోనే ప్రారంభింపబడును. తిరువల్లి క్లెటిలో వైద్యశాలమును గూడ లేండున వైద్యశాల నివట వేర్వేరుచిరిమి. అవి డాక్టరు కృష్ణస్వామి అయ్యగారు నుడిచిరి.

ఆంగ్ల విద్యార్థుల సమావేశము.

తిరువల్లి క్లెటి.

ఇంజనీయరులు, కాలేజీలోని, నెరసాపుర వాసులకు విద్యార్థులు క్రిందటి సంతకర్తయ ఆంగ్లభాషనవనతి గృహము నేర్పరచుకొనిరి. వారిలో, సి. నాగభూషణరావుగారును బో మ్యునరసింహారావుగారును అవ్యవసాయశాస్త్రమును గృహార్థమున వారు) హాఖులుగానుండి దానిని జరిపించుచుండిరి. వీరి సంతకర్తయ. ఆనంత గృహసంతకర్తయోగ్యమను తేసి ఆంగ్లవిద్యార్థులను ఆంగ్లగృహస్థులను ఆహ్వానముచేసిరి. విద్యార్థులు ఇతర హాస్థిగములను పంపిరిగా సభనంకరిం చిరి. ఆసభకు బి. సి. క్లాసు చువుచుండిరి, శ్రీభావరాజు సత్యనారాయణగారు. ఆ గ్రామ సభసభ్యులు హానిచిరి. వరుల పూటి భాషనవనతిని తమవచాల నసౌఖ్యము కలుగుచున్న దయను భాషనవతి గృహములందు చాల సౌఖ్యముగలదనియు ఉపయోగకరమగు, ప్రత్యేకభాషనవనతి గృహములేకపోవుట చాలా విచారకరమైన సంగతియనియు కొందరు విద్యార్థులు తెప్పిరి. వారిలో అమృతపూర్ణుల నేటు పరిక్షయందు కృతార్థు లయిన, శ్రీ. భావతుల నుబ్బయ్యగారు. ఆంగ్ల భాష సుపజ్ఞ సిందిరి:— మనయాంధ్రుల ప్రత్యేకమునమా వేళిచుకుండును. వాంఛించిన నే, సపవ్యాసము లిచ్చుచుండవలెననియు, నుము ఆంగ్లప్రతికలను జరుపుట శక్తువమనియు, ఆంగ్లభాష జరుపుట, మనకు మర్యాదలోపముగాదనియు మనయాంధ్రు లకువకారము కలుగుటకు, ను-రా-రా-క్రీ, కాకినాడుని నాగేశ్వర రావు పంతులుగారు. వ్యయ ప్రమానములతో సాటు పడుచుండినయు, మన యాంధ్రులను, మన యాంధ్ర ప్ర ముఖులు ఈ దోష్ట గ మ్మలు ను దయావృత్తితో మాడ వలెననియు మనయాంధ్రు భాషను వృద్ధి చేయవలెననియు తిరువల్లి క్లెటియందు కరనీయ ముచిరి. ముక్కుట్టి (త్వరలో నే) స్థాపించ వలెననియు ఆంగ్లము వృద్ధిగో. కి రా బిచ్చుత్తింప వలెననియు వీరు సభా రుజువకును నటుల నువనసిందిరి సభి కులు కరతాళ ధ్వనులు సల్పిరి. ఆంధ్రుల చేతనే, సంగీతకాల తేడము జరుప బడెను. విక్రమ భవన, తాంబూలాలులచే సభికులను గొందించి సభ ముగించిరి.

నే నొక ఘంతుం మాత్రమే, వ్రాముచుంటిరి. ఉప యోగ కరమగు భాషనవనతి గృహము లేకపోవుటయనగా! నాకు చాలా విచారము గలిగినది. రా. బి. జి. వి. శర్మ గారును శ్రీ కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు వ్యయ ప్రమా ను కోర్చి, ఆంధ్ర భాష, వనతి, గృహము (ఆంధ్రహామే, నేర్పరచిరి గదా! యని నే నుపవ్యాసములకు జ్ఞాపకము చేయ దలచితిని గాని! ఉపయోగకరము "అను మాట ప్రయోగించుటచే నూతన యుంటిరి ఏలకన ఆంధ్ర వనతి గృహమును, తిరువల్లి క్లెటిలో స్థాపించినట్టి (ఉపయోగ కరమగు) నకు మాట రాకయుండునుగదా! తిరువల్లి క్లెటిలో ఇండ్లవైపు దొర టటు దుర్లభమని, వై కావ్యకర్తల దలచవచ్చును. గాని, దొ రక ముడినదో! విద్యార్థులు భాషనవనతి గృహములను, ఎన్నేర్వచ్చుకొని యుండ గలిగిరి. వ్యయము కొంచెం ఫల మున్న టులు ఆంగ్ల విద్యార్థులకు కలమానము ఆంగ్ల భాషనవనతి

గృహములగుటచే నుపయోగము లేకున్నది. మరియొకరు తిరు వల్లి క్లెటిలో స్థాపించబోవు కరనీయ ముచిరిమనకు శ్రీ కాకి నాధుని నాగేశ్వర రావు పంతులు గారిని అధ్యక్షులను గా నెన్నుకొనటకు మన యాంధ్ర విద్యార్థులకు యువోష్ట గమలు గోరుచున్నాడు కానశ్రీ పంతులుగారు అంగీకరింతురని గోరు చున్నాను.

జె. కె. రావు.

ఏలము. 27

నెల్లూరుజిల్లాలో నున్న కలిచేడు గ్రామమునందలి అభికర్షకులు.

శ్రీ చెన్నపురి దొరతనమువారి యుత్తరపులప్రకార మీదిగువ చేనాలుచేసిననేను చెన్నపురి హైకోర్టు లో అఫీషియలు అసైనికానికి చేరీయొద్ద ఈదిగువ లాటులను 28-10-1915-వ తేదీని సాయంకాలము 4 గంటలకు హెచ్చుసాటు పాడనవారికి ఏలము వేసెదను.

1. సాటుకు రు 17000 లు చొప్పున అద్దె యిచ్చుకొనుటకును దొరతనమువారికి పన్నుల నన్నిటిని గూడ ఆయనే ఇచ్చుకొనుటకును వరకు ఏర్పరచుకొని జర్నలింగు హెంబర్గు వాస్తవ్యులగు హెచ్. ఏ. బ్రాంటు గారికి 2-11-1910-వ తేదీని వెంకటగిరి వీరగృహ ధ్యోకర్తయగు వెంకటగిరి రాజాగారు 5 సంవత్సరములకు కలిచేడు గ్రామము కవులు ఇచ్చిరి. ఆకవులు వాయిదాలో శేషించిన కాలము పనిచేయుటకు ఆగనులు మరల ఏలము వేయబడును. 2-11-1915 వరకును పన్నులన్నియు నిదివరకే చెల్లించబడినవి. 22-10-1912 లో జరి గిన ఖరారునామాప్రకారము అదే వరతులమీద 2-11-1915-వ తేదీ మొదలు మరి 5 సంవత్సర ముల కాగ్రామము మరల కవులు కిక్కుబడును అచటనున్న కట్టకములు, ఇండ్లసామగ్రిలు, పో ముట్లు, యంత్రసామగ్రిలు, వనికిరాని అభికర్ష గుట్టులును గూడ ఏలముపాడినవా వేయగును.

కలిచేడుగనుల యొద్దనున్న ఎల్క్రికుమరలు మున్నగు సామగ్రిలు.

1. 33 హెచ్. పి. టూగీ ఆయుబాబజులు 2. 22 కే డబ్ల్యూ. సిమెన్సు 500 వాల్వ డై నమోలు.

3. ఎల్క్రిసిటీ సాలింగు 20 హెచ్. మోటార్లు కంట్రోలర్లును కలవి.

4. సిమెన్సు రీజర్వాయ్ ఎల్క్రిసిటీ పువు జతలు 65 అడుగులలోతుచుండి గంటకు 110 గాలనుల చొప్పున నాగునవి.

5. చిల్లరతీగలు రాగితీగలు స్విచ్చిగేరు ఇన్ను లేబర్లు మార్పులు స్విచ్చిబోర్డు.

వివరములు పూర్తిగా తెలియగోరువారును పత్రములను చూడగోరువారును ఫిఫీషియలు ఎన్జినీగారి కచేరికి వచ్చిన చూడగలరు.

ఇందులకు ఏలముపాటు పాడగోరువారు చెన్న పురి గనులనిబంధనలప్రకార ముట్టులని చెన్నపురి దొరతనము వారియొద్ద నుండియు కవులు పుచ్చు కొనుటకు తగిన రని వెంకటగిరి మహారాజాగారి యొద్ద నుండియును సర్టిఫికెట్లు తీసుకొని రావలెను.

ఎఫ్. హెచ్. విల్సను

హస్తయులు ఫర్మగు కంట్రోలరు

అఫీషియలు అసైనికాఫీసు

హైకోర్టు పడరాను

15-10-1915

విషయానుక్రమణిక.

ఆంధ్రమహాజనసభ	2
బొనుహామ్మూ	3
గుంటూరు రేలువేయల్ల సంఘము	"
చిత్రకటములు	4
స్థానికవాదము	5
ప్రదానవ్యాసము	
గ్రామపంచాయతులు	6
విరోధానుభవపరిగ్రామము	
విశేష తంత్రములు	7
వృత్తాంతములు	8-9
ఇంగ్లీషు కంటివాదము	10-11-12

ఆంధ్రపత్రిక

1915వ సం॥ అక్టోబరు నెల 19-వ తేది

మంగళవారము

గ్రామ పంచాయతులు II

మన స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ఇదివరకుగల లోకలుబోధు శాసనముమున్నగువానిని చాటిచని పంచాయతీనిర్మాణమునుగుఱించి యాలోచించి లేదని నిన్నటిదినము ప్రాసించి. వారి యభిప్రాయము లోక కొంత యిచ్చుట కోడికరించుట యవసరము. లోకలుబోధుల ఆర్జుననుసరించి యూనియను లనబడు సంఘములు పంచాయతి పద్ధతిని ఇప్పుడు చాలుగువదలవలయు స్థాపించబడి యున్నవి. వానిని రద్దుకరచి ముప్పదిసంవత్సరములుగా జరిగిన పనిని తుడిచివేయుట తగదు. ఈ యూనియనులలో కొన్నిలోపము లున్నవి. లోకలుబోధుల ఆర్జునకు వ్యతిరేకము కాకుండగనే వానిని సవరింపవచ్చును. ఇదివరకు ధనాశ్రయ యూనియనుల నేర్పరచునప్పుడు రెండు మూడు గ్రామము లొక్కటిగా నేర్పబడుచు వచ్చినవి. యూనియనులకు ప్రత్యేక కార్యస్థానము లుండవలె ననియు నొకకు లుండవలెననియు నిష్పాదించుటచే చేరిన ద్రవ్యములో విశేషభాగము న్యయము పోవుట సంభవించినది. యూనియనులు వసూలు చేయు పన్నుల పరిమితియు వ్యయముచేయు న్యాయత్ర్యయును తక్కువయై యున్నవి. నేడు నామాన్యముగా నొక్క గ్రామమునే యొక యూనియనుగా నేర్పరచవచ్చును. పంచాయతి కార్యాలయమునకై గ్రామపాతశాలనో చావడినో ముపయోగించుకొని గ్రామకొకరులలోని బడిపంతులనో, తపాలాధికారిని, కరణమునో ప్రాతవనులకు నియోగింపవచ్చును. వసూలు మొత్తముమీద మాటికింత కమిషనని ఏర్పరచి గ్రామ మునసబు చేతనే యూనియను వసూళ్లను చేయింపవచ్చును. గ్రామపు వెట్టివాడేయూనియనునని వెట్టివాడుగా చుపరచింపవచ్చును. పన్ను విధించుకొనుటలోను న్యయముచేయుటలోను లోకలుబోధు ఆర్జునను సరిచించి యొకవరకు స్వాతంత్ర్య మియ్యవచ్చునో అంతవరకును యూనియనునకు స్వాతంత్ర్యమునియ్యవచ్చును. మన స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ఇంతవరకును జేయుటకు సంశ్రద్ధముగా సిద్ధపడినారు. యూనియనులపై ప్రజలకు ఆక కలుగుటకుగాను మన ప్రభుత్వమువారు అంతసరిచుము కాతున్నను నొక విధమున నిర్వచనాధికార మియ్యవచ్చును.

తై నారు గ్రామ మునసబెల్లప్పుడును పంచాయతి లో నుండగలను. తక్కినవారిని డివిజనల్ ఆఫీసరు గారు ప్రజలచేత తమ సమక్షమున చేతులెత్తుట మూలకముగానో మరి యేవిధముగానో నిర్వచించి తురు. కాకితపు ముక్కలలో పేర్లు వ్రాయుట, ఒకరి వెలియక పెట్టెలలో వేయుట, యెంచుట మున్నగు కర్మకాండలేమియు నవసరము లేదట. పంచాయతి కధ్యక్షుడుగూడ ఇదేవిధముగా నిర్వచితుడగునట. ఈవిషయములను మనము నుండు కొం 3000 లకు వైబజిన జనసంఖ్యగల గ్రామములలో నిట్టి పంచాయతులు పెట్టుటను గురించి కలెక్టరులు ఆలోచించి వ్రాయవలసినదని ప్రభుత్వమువారు రాజ్ఞాపించినారు. ఈ పంచాయతులు గాక శాసననియమును లేనట్టియు చిన్న గ్రామముల కుపయోగపడునట్టియు మరికొన్ని పంచాయతులను ప్రభుత్వమువారు నేర్పరచుట! వానికి గ్రామమున బే యధ్యక్షుడుగా నుండును. డివిజనలాఫీసరు తపాలాలో సభాధ్యక్షుడై యుండి తక్కిన పంచాయతీదారులను ప్రజలచే నియమింపించును. పంచాయతీదారులను తీసివేయుటకు డివిజనల్ ఆఫీసరునకు నధికారముండును. ప్రాతశాసనముల నెదుటండికొని ప్రభుత్వాధికారుల అధికార మివ్వకాత్రము తగ్గరాదనుటను మూల సూత్ర మొనర్చు కొని యీ యంగనిర్ణయమును మన ప్రభుత్వమువారు సూచించినారు. న్యాయ విచారణాధికారమునకు వచ్చునప్పటికి మామెదుట నుండు ప్రభుత్వపు నుత్తరువులో ఇదమిద్ద మను నిరూపణ కానరాదు. మొదటివిధపు యూనియను పంచాయతులను రెండవవిధపు క్రమవిరహిత పంచాయతులును చెప్పబడిన పీదప ప్రత్యేకముగు పేరలో ఈ క్రమవిరహిత పంచాయతులకు న్యాయ విచారణాధికార ముండదనివ్రాసుచున్నారు. ఇది మొదటివిధపు పంచాయతులకును న్యాయ మననుటకు సందేహము లేదు. లోకలుబోధుల ఆర్జునో నెచ్చటను యూనియనులకు న్యాయ విచారణాధికారము లేదు. అంతేకాక యీయుత్తరువులోనే న్యాయవిచారణ విషయము ప్రత్యేక ముగాచింపబడుచున్నదనియు ఇదివరకు న్యాయ విచారణకు ప్రజాహిత సంస్థ 1916 వ సంవత్సరపు పంచాయతుల నిబంధనల ననుసరించియు 1888 వ సంవత్సరపు గ్రామబోర్డు ఆర్జునను సరిచియు కలవని తెలుపబడియున్నది. ఏని బట్టి క్రొత్త పంచాయతులకు న్యాయవిచారణాధికార ము యుండబోదని నిశ్చయింపవలసి యున్నది. 1816 వ సంవత్సరపు నిబంధనలును 1838 వ సంవత్సరపు అర్జును గ్రామబోర్డు న్యాయవిచారణకు నేర్పరచు ఒక్క కారణమున నిరుపయోగములైనవని చెప్పక తప్పదు. విసివలన ఎప్పుడును కంటియెదుట నుండు సంస్థ లేర్పకలేదు. వివాద పడు సదుపక్షములవారి నిష్క్రతిమీద గ్రామమున సబుగారి మూలకముగా పంచాయతు లేర్పడవలసి యున్నది. ఒక్కరి నెక్కురు పంపించుకొన నెంచు మూఢమతులగు కక్షి దారులు ఇట్టికోరికలను కోరుచురని తెలంచుట మానవస్వభావము నెఱుంగక పోవుటయే యచటలో సందియము లేదు. అజ్ఞానులగు గ్రామజనులకు ఎదుటపెట్టానన లేనిది యిట్టి ఏర్పాటు గలదనిచూడ తెలిసియుండుట పొసగని

పని. కాకితములమీద నేర్పాటు లుండియేమి ? లేకున్న నేమి ? ఇంతేకాక ఈ నిబంధనలలోను ఆర్జునలోను, నిరంకుశుడును కొన్ని జేతల బహు సామాన్యమును నగు గ్రామ మునసబున కున్న క్రిమిలు అధికారములో నొక్క యంశమునుకను పంచాయతుల కియ్యబడలేదు. నేడు హైంపభూమి స్వపరిపాలనాపక్షముగా కోరుచుండు పంచాయతివిధానము ప్రాతగోడలకు పూతబెట్టుటచే సడకుతునది గారు. మరిలమరిల తనానీబుదారులను డివిజనులు ఆఫీసరులను పెద్దచేయుటచే నెప్పటికిని ప్రజాహిత సంస్థ లేర్పడజాలవు. ఇప్పుటి యూనియనులు శాలూకాబోధుల వలెనే ముడటి పంచాయతులును కంకర బాపతు కాక మూసవు. పేరుకు పంచాయతు లేర్పరచినానుని మన ప్రభుత్వాధికారులు చెప్పకొనుచుండుటకు మీల కలుగు నే కాని లోకులకు లాభ ముండబోదు. ఇప్పుడు కావలసినది ప్రజల కధికారమియ్యగల యుదార దృష్టి. నిజముగు ప్రజాప్రతినిధి ప్రతిపాపనలను వెలకొల్పి స్వల్పులగు క్రిందియుద్యోగస్థుల కంకుశముల నేర్పరచగల దూరాలోచనతో నుపక్రమింపు డచుటయే సర్వ హైందవభూమియు నేడున్నోషించు చుండుట. ఇది జరుగజాలని సందర్భములతో ప్రజలు కోర్టు కెక్కి దండుగచేసికొను లక్షలకొలది ద్రవ్యమును నిలువజాలని పరిస్థితులలో పంచాయతులని పేరుపెట్టిన మాత్రమున నవి పంచాయతులు కాజాలవని ముమ్మాటికి నెక్కి చెప్పవలసి వచ్చినందులకు చింతిలుచున్నాము.

పోలీసు గూఢచిచారణ.

మొన్నటి మరాలా పత్రిక యొక చిత్రమైన విషయమును గురించి న్యాయభాగన మొనర్చుచున్నది. బొంబాయి రాజధానిలో శంకరరావు లవాటే అనునతడు మద్యపాననిషేధ సంఘము పక్షమున మిక్కిలి యుత్సాహముతో పనిచేయుటకు పేరు పడినవాడు. అతడేలాకో పోలీసువారి గూఢచిచారణకు లోబడినాడు. కడచి నెప్టంబరు 13 వ తేదీని పునహానుండి 'వెయి' యను స్థానమునకు నొక స్నేహితునితో ప్రయాణమై అచ్చుల నొకయుప న్యాయము నిచ్చుపనిమీద పోవుచుండెను. ఆస్నేహితునిపేరు శంకరరావు జోషి. రెండుపేర్లును శంకరరావులుగానే యుండుటచేత పోలీసుభటులు 'జోషి' ని 'లవాటే' యనుకొని చిక్కులబెట్టె నారంభించి. గుర్రపుబండి చేసికొని పోబోన గుర్రములు అలసినవి పోనియ్యమని యాటంకకరచిరట! ఎడ్డబండిచేసికొని పోగా నొక పోలీసు బ్రాతాతు గుర్రముమీద నెక్కి వెనుక నంబుల! ముందు తాణావద్ద మరియొక బ్రాటోతువచ్చి బండిలోకూర్చునియెదనని మొండిపట్టుపట్టి కూర్చుని యెనట! 'వెయి'లో దిగిన తరువాత జోషిగారిని పోలీసు కచేరికి రమ్మనియెనట! జోషిగారు ఇంటికిపోబోవ చెయ్యబట్టి నిర్బోధించెనట! తుట్టుతుడకు పోలీసు కచేరికి బోవగా ఆబ్రాతాతు తెచ్చిన యుత్తరమును అచ్చటి అధికారి విప్పిచూచుట సంభవించెను. అందులోకలపేరు శంకరరావు లవాటేది కాని శంకరరావుజోషిదికాదు. పోలీసువానికికలిగిన శృంగభంగ మటులుండెను. జోషిగారు మాత్రము దురవస్థలను పొందవలసినవా రైరి. మరాలా పత్రిక ప్రాయురీతిని ప్రభుత్వమువారికి రాజకీయముగా నెవరిపై ననుమానముకలదో వారిని కొంతవరకు కనిపెట్టుటలో దోష మేమియును లేదు.

కాని అట్టి కనిపెట్టుట కంతములేకయుండుట మహా చిత్రము. వ్యక్తిగుణముల నెంతకాలముచూడ వలెను. సంవత్సరకాలము చూచిన చాలదా. ఆ సంవత్సరమున వ్యతిరేకముగ సాక్ష్యము లేనప్పుడు ఊరక వెంటనంటిన నేమిఫలము? ఈవిషయమును ప్రభుత్వమువారేల ఆలోచించుకో తెలియదు. ఇక క్రింది దర్జా నాకరులకు ఘరానామనుష్యులను కనిపెట్టి యుండవలసినదని నియమించినప్పుడు ఆ త్సుద్రస్యభావులు దుండగములు చేయకుండునందు నట్లుచేయుట యెవ్వరిపని? ప్రభుత్వాధికారుల పనియగునా కాదా? ప్రభుత్వమువారికి కొంచె మనుమాన మెవ్వడో ఆలోచింపంతమాత్రమున నెట్టి బుద్ధిమంతుడుగాని గుణవంతుడుగాని నిమేష నిమేష మును చిల్లర మానిసుల స్వల్పకృత్యములచే కల్లు వేయిన్ని నూటపహారు నననూనములకును ననా ను కూలములకును పాత్రుడు కావలసినదియేనా? లేకున్న నిలుకడలక కూర్చొని తిండికిలేక యల్లాడ వలసినదేనా? నాగరక ప్రభుత్వములలో మిన్న యగు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమున కిట్టిపరిస్థితు లేర్పడుట సంతృప్తికరము కాదు. ప్రభుత్వమువారు ఈ విష యమాన జాగరూకతతో విచారణలుసలిపి ఎందరు కనిపెట్టబడు చుండునదియు సంతకాలముగా కనిపెట్టబడుచుండునదియు ప్రజలిచ్చుకొను ప్రవృ త్తములో నెంతవ్యయమగుచుండునదియు కనిపెట్ట బడువారికి ఎట్టి యెట్టి యపానుకాలములు కలుగు చుండునదియు తెలిసికొని న్యాయమగు ప్రతికార ము లొనర్చి అనర్థములసంత దూరము తగ్గించుట కుపయోగపడ నాకరము తగ్గించుట నియమారవి తెలియలేదు. ప్రభుత్వము లొంగుట భర్తమై యున్నది. ప్రజాప్రతినిధుల విషయమును గమనించి యవసరమైనచో వీరిగునెడల ప్రశ్నల మూలకము గా ప్రభుత్వముల వారిని ప్రభోధించురు గాకయని కోరుచున్నాము.

గుంటూరు రేలుపేయర్లు - నిదర్శనము

మరియొకచోటను గుంటూరు రేలుపేయరు సంఘము వారు ప్రభుత్వమువారికి పంపుటకునే చేసిన తీర్మానములకు పోకటింటిమి. ఈ నగరపాలక సంఘమునుగుంచి సరైన యభిప్రాయము నియ్యగలవారు తామేయె ముందు. ఎవ్వరు తాము తమ నగరపాలక సంఘము చేసిన ప్రతిభాసంప్రదించు మని యెంతుకో అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు వ్యతిరేక విచర్య చేసియుండినయెడల తమ యభిప్రాయమును ప్రత్యేకముగా తెలుపుట రేలుపేయరుల విధియై యున్నది. ఇట్టి విధిని తీర్చి పురపాలకసంఘమువారి శాసనము నెత్తియెత్తుట కంత నిర్ధ ముగా నున్నారో వారి గుణములను కనుబరచి ప్రోత్సహ మును కలిగించుటకును నంతయే నిర్ధమగా తామున్నారని తెలియజేయుట పోకటింటిమి ప్రజ తమ హక్కులను జవాబుదారీలను గురింప నారంభించినదటను నిది మంచి సూచన. పాశ్చాత్యదేశమునట్టి యాచారము బాగుగానున్నది. దీనినే ఓటు అప్ కాన్సైడ్ను అనగా విశ్వాస పోకటనము అందురు. ఇటీవల ఫోర్ములలోని ఉంతిమండలియెడ రాజ్యాంగసభవారు విశ్వాసప్రకటన మొనర్చుట మా చదువరు లీ సందర్భమున స్మరించుకొనగలరు. పోకటింటిమి రాష్ట్ర ము యాచారముల క్రమక్రమముగా మన దేశమున వ్యా పించుచుండుట సంతృప్తికరము.

కనడావలన.

సామాన్య కర్మకర్తలుగాని ముఖ్యులైన కర్మకర్తలు గాని బ్రిటిషు కొలంబియాలోనికి ప్రవేశించుటకు నవ్వటికప్పుడు కనడా ప్రభుత్వమువారు నిరోధించుచు మనవారచ్చట కాలిడు టకునైన నెడములేకుండ చేయుచుండుట మా చదువరులెంద గని విషయముగాదు. కావున ఇట్టి నిషేధము రాజోవు మార్చిమాసాంతము వరకును సుండగలదని ఆఫీసుప్రభుత్వమువారు మరల పోకటింటిమివారకు యెవ్వరికి ఆశ్చర్యమును కలుగ జేయజాలదని నమ్ముచున్నాము. మన ప్రభుత్వములవారు ఎరివి గా నివస యమును తెలియజేయవలయునని ఆలోచించుటయు మా కనకరముగా దోచుటలేదు.

విరోధా మహా సంగ్రామము

ఇటీవల లండనునగరమున జరిగిన జప్లినుల దాడి.

కావెలుకన్యను వధించుట - ఘోరమగు హత్య.
సెర్వీయావారు జర్మనులను 6 సార్లు తరుముట.

జప్లినుల దాడి.

లండను ఆక్టోబరు 18:— ఇటీవల లండనుపట్టణమునై శత్రువిమానములు దాడి వేడెదినది. అందులన నగరమునకు కలిగిన నష్టవివరముల వార్తాసంఘమువారు ప్రచురించిరి. పుర మంథకారమును మగుటచేతను వైమానికులు మిక్కిలి ఎత్తగు ప్రదేశమున నుండుచేతను లండనులోని ముఖ్యస్థానము వారికి సరిగ గోచరించినవికావు వైమానికులు చాల నుట్టుకు తప్పుల నొనరించిరి బెర్లిను ప్రకటనమునకుడ తెలియ జేయబడినది. ప్రజల ఆస్తిని ప్రాణములను నష్టపుచ్చుట తప్ప తదితరతలంపులతో జర్మనివారు బయటదే యుండిన యెడల ఆ తలంపు లన్నియు వర్ధమయ్యెనని చెప్ప వచ్చును. శత్రు విమానములు విడిచిన బాంబులవలన కొన్ని గృహములు కూలినవి. ప్రజలలో కొందరు చనిపోయిరి. సుమారు 127గురు బాంబుల కారణమున గతించుటయో గాయపడుటయో తట స్థించెను. వీరిలో నొకరిద్దరు మాత్రమే సైనికులు. బాంబుల ధ్వనిని వెక్కండ్రు వినిరి. కాని వీరు చలింపలేదు. సుమారు కంటే ప్రజలలో ఆత్రము కన్గెను. బాంబుల ఆదావడియైన తరువాత ప్రజలు సుఖముగ నిదురించిరి. విమానము లగ్గ రాత్ర మునవీరికి నిద్రాభంగము కలిగింపలేదు. వాటకకాలంలోనికి బాం బులు పరుచుండు ధ్వని వివరమైనది. కాని ప్రజలు భయపడలే పరుగిడలేరైరి. లండనుపురమున అయిదువేట్ల బాంబులు పడినవి ఈ ప్రదేశములయందొకప్పుడు క్రమశుభ్రమైనవ్యయముగాని ఆయుధ విశేషములుగాని, యంత్రకాలముగాని లేవు. బాంబులు ప్రజల యిండ్లపై వానిలో కొన్ని భాగముల కిడిలములు చేసెను. శత్రువులు గురిపించిన బాంబులలో చాలభాగము నేలపైపడిన శత్రువులు తమ బాంబుల వర్ధమయ్యెననిరి. కాని అధికముగ నష్టమేమియు కలిగింపజాలలేరైరి.

జబ్బూ. జి. గ్రీనుగారియస్వస్థత.

లండను ఆక్టోబరు 18:— వీరి కాకస్మికముగ మాట వడిపోయినది. కాని వీరికి చురల స్వస్థత కలుగునని డాక్టరులు చెప్పియున్నారు.

ప్రాస్తు

యుద్ధభూమి నొకవింత.

లండను ఆక్టోబరు 18:— మాన్యునుండి ఒక సేనాధి పతి (ప్రస్తుతము ఫ్రాన్సులోనున్నాడు) తన సైన్యములతో గూడ 10 కోట్లవరకు నిద్రావారములలేక శత్రువులచే తమ మబడిను తుడకు శత్రువుల ఒత్తిడి తగ్గెను. సైన్యము సేనాధి పతి ఒక పట్టణమున చేరిరి కడు బడలియుండుచే వీరిచట నిడు రించిరి. 100 నిమిషములుకాగానే జర్మనుసేనలు వచ్చుచున్న వని ఒక సైనికోద్యోగి జనరలుగారిని నిద్రనుండి లేపెను. వెంటనే ఈయన సైన్యములతోపాటు పరుగెత్త నారంభించెను. జనరలుగారికి బోయకు యుద్ధమున తుపాకి దెబ్బచే దంతములు నష్టమయ్యెను. అందులన వారు కట్టుడు పండ్ల నుపయోగించు చుండిరి. తొందరలోవీరినిజనరలుగారి గ్రామమునవరచిపోయి రి. మార్చి వరకు జనరలుగారి సేనలుండెను. అచ్చటవీరిజర్మను సేనల నోడించిరి. తరువాతకొక పదిహేనుదినములకు జనరలు గారు మనుపటియూర ప్రదేశించుకప్పటి కదిధ్వంసమయ్యెం డెను. వెనుక వీరు కియించినమందిరము కిడిలమయ్యెండెను. కాని ఒక సైనికోద్యోగి కొందరు భటులసహాయమున పాడు బడిన యింటినివెదకెను. జనరలుగారి కట్టుడుపండ్లు దొరికెను. వీరికే నష్టమునకలుగలేదు. వీరిని సైనికులును సైనికోద్యోగియు జనరలుగారియొద్దకు గొంపోయి వారికర్పించిరి. దంతములు నష్టమగుటచే ద్రవావారకదార్థముల గొనగలసినచ్చిన జనరలు గారు ప్రస్తుతము భోజనసౌఖ్య మందుచుండిరి.

రుస్సా

డ్యోన్ స్కూప్రాంతమున యుద్ధము.

లండను ఆక్టోబరు 18:— పెట్రోగ్రాదు:— డ్యోన్ స్కూ రంగమున శత్రువులు ముమ్మల తలపడుచుండిరి. నిన్నటిదిన మన మేము వా ల నాముగసార్లు తరిమివేసితిమి. స్వంటను

సరోవరప్రాంతమున మేము జర్మనుసేనలపైబడి వెక్కండు. సైనికుల హతులజేసితిమి. మరికొందర బందీలుగ గొంపోయి తు దడిణమున మరికొంతదూరమున బోగిన్ స్కూప్ సరోవర పరిస ర్తరమున రుమ్మవారు శత్రు సేనలభేదించి (డిస్మియట్టిట్ట) నదిని దాటిరి. జటోరిస్కూప్ కనతిదూరమునను, డిరెక్షన్లకు పల్చి నువనన ఉన్న శత్రుసేనలను మేము పట్టుకొంటిమని రుమ్మ వారు ప్రకటించిరి.

బెర్లినుము

ఘోర మరణమునందిన కావెల్ కన్య.

లండను ఆక్టోబరు 17:— ఈమెకు 49 సంవత్సరములు వయసు. ఈమె బ్రుస్సెల్స్ లో 9 సంవత్సరములు పనిచేసెను. వైద్యకాలలో యావచ్చారి కావిధానముల వెక్కిరియించుచేసె ను. ఈమె బ్రుస్సెల్స్ లో నిష్క్రమణమైన యశమున సుసా దించెను. బ్రుస్సెల్స్ ను జర్మనివారు ప్రవేశించినదానికై వైద్యకాల లలో ఆంగ్ల బెర్లియును యువచారికలు పనిచేయ గూడదనివారు నిరోధించిరి. కాని ఈమెనుమాత్రము తన పు ర్యక్తులతోగొగ్గ మున నుండనిచ్చిరి. మాన్యునుండి సేనలు వెనుకకుపోయినతరు వాత వెక్కండ్రు ఆంగ్ల పరాను బెర్లియును ప్రజలు బెర్లియును దేశమున గ్రుమ్మరుచుండిరి. వీరి నెట్లనో బ్రుస్సెల్స్ లు చేర్చ బడుచుండిరి. సమయము లభ్యమగువరకు ఈమెవీరిని కాపాడి తిదనంతరము వీరిని రహస్యముగ స్వదేశమున కీమె అంపు చుండెడిది

ఈమెను వధించుటకు చుట్టును ప్రచారిగోడగల ఒకటోటలో నొకస్థానమేర్పాటుచేయబడినది. ఇచట 10గురు సయనికులును, ఒక సయనికోద్యోగియు నిద్రయుగనుండిరి. కండ్లకుగంకలుకట్టి ఈమెను నాటోటలోనికి గొంపోయిరి. అదితఃకిమె ధైర్యముతో నుండెను. కాని మృత్యువాసన్నమగు ఈమెనుమన నీమెయుఖము వెం వెంబోయెను. మధ్యస్థానముననున్న గజములయగమున నీమెయూర్చిలి నేలగులెడిది. యా గృహస్థమునందు సయనికో ద్యోగి యీమెను సమీపించి తన పిస్తోలిమె శిరమునకు గురి చేసి గాల్చెను. ఈమెమృత్యును బెర్లియును లకధికడుముఖకు కలిగించెను యుద్ధ మారంభమైనది మొదలు ఇట్టి ప్రారకృత్య మొకప్పుడును జరుగలేదని వారలకానిరి.

బెర్లియుము సముద్రతీ మును ముట్టసిగ్గు

లండను ఆక్టోబరు 18:— అమ్మనెర్నము:— ఆంగ్ల నాకాదర్శముల మరల తీవ్రముగ బెర్లియును సముద్రతీరమున ముట్టడించుచున్నది.

సెర్వీయా

సెర్వీయు, మిత్రముండలి వారల సైన్యములు.

లండను ఆక్టోబరు 18:— ఏథెన్స్-ఉగ్గ:— సేనలు కసి ప్పురిం నిట్ట మున్నగు ముఖ్యమగు స్థానముల నాక్రమించుగా నినవని సెల్గోనికానుండి తెలియవచ్చినది.

సెర్వీయావారి ప్రకటనము.

లండను ఆక్టోబరు 18:— ఏథెన్స్-ఉగ్గ:— ఉగ్గ:— బెర్లియును బల్గేరియావారు ముట్టడించుచున్నారు. ప్రత్యాగ్లా తీవ్రముగ యుద్ధము జరుగుచున్నది. జబితెయవద్ద బల్గేరియా వారు తలచుబడిరి. సెర్వీయు సేనలపై ఆనుకూలముగనున్నది జర్మను సేనానలే బల్గేరియా సేనలను నడిపించుచున్నారు. బల్గేరియావారు వీరటుప్రాంతమున కొన్ని బలహీనులగు స్థానములను మాత్రము పట్టుకొనగలిగిరి. కాని తక్కిన అన్ని చోట్లకు తరుచుబడిరి. ఆస్ట్రీయా జర్మనుసేనలు సేప్రాప్రాంత మునను బల్గేరియుచుట్టును ఆరు సార్లు సెర్వీయావారి స్థాన ములను తలపడెను. కాని అన్ని సార్లును నోడింకబడెను

రుమేనియా

రుమేనియావారి తాటస్థము.

అలహాబాదు ఆక్టోబరు 18:— వయనీకవత్రికా కంతి వార్త:— లండను ఆక్టోబరు 18:— కామె తటనులుగంతు టకు రుమేనియామంత్రివర్గమువారు తీర్మానించిరి. అనవరముగు రక్షాయత్నములు సరిపాడుసేనలను జరుపబడును. బల్గేరియా నెదిరించుటకై రుమేనియావారి తటస్థభావమున రమ్మివారు భంగపరుప నుద్దేశించియుండినవార్త అసత్యమని పెట్రోగ్రా దులో అధికారి ప్రకటన మొనర్చబడినది. జర్మనులు రుమేనియా నైకి దండెత్తించెదనని సంతకము నివారించుటకుమాత్రమే అట్లుచెప్పబడినది.

మెనూరు దసరా వ్రేళ్ళనములు:—పురి సంవత్సరము
మెనూరుదసరా దసరాలో జరుగు వ్రేళ్ళనములు యీ సంవత్సరమున
మన 17వ తేదీతో ముగిసెను. జాటిసాయుకాలమున 5 గంట
లకు మామూలలోతిరిగిరాజమందిరమునుండి మహారాజావారశ్రవ
ణతో బయలుదేరిరి. మెనూరు సంస్థానముందలి ఉద్యోగులు
మున్నగువారందరూ వీరి వనుపరించి డంకానాట్రు అమర్ప
బడిన రెండు ఏనుగులు ముంజునడచెను. వీటి వెనుక సంస్థానా
ధీశుల ధ్వజశులచే కలకరింపబడిన లాట్టెలు కొన్ని నడి
పింపబడిన. మెనూరు రాజమందిర వైపును పవాలిదగ్గరను
మున్నగువారు వీటి ఫిరీఖాగమున వచ్చుచుండిరి.
ఈభట్టలవెనుక ఉద్యోగులు వెక్కిరించుచుండిరి. రెండు ఏను
గులవై చేరువడిన బంకారపుమాదాలలో శ్రీ మహారాజ
వారును యదగరాజు గారును ఆసీనులైరి. ఈ వెనుకను వచ్చు
చుండిన బండ్లలో వెక్కిరించు ఉద్యోగుల అమరి యుండిరి.
రాత్రి 7 గంటలకు మహారాజావారును పరివారమును కోల్
గార్లకు చేరిరి. ఇచ్చట లేదపూజ జరిపబడిననుకన్నదభావ
లో చిన్నివృక్ష మనబడుచెట్టును మహారాజావారు పూజించిరి
మంగళహారతి అయినతరువాత సేచెట్టును మహారాజావారు
ఖండించిరి. సైన్యపరీక్షలను, మంతుగుండుకాట్టుటయు జరిగిన
పిదప రాజమందిరమునకుమరలిరి. ఇచ్చట బ్రోతనందరావుగారును,
నర్ విశ్వేసురాయిగారును మహారాజావానికి నజ్రు వర్పించిరి.
అంతటితో దసరావ్రేళ్ళనములు సమాప్తి అయ్యెను.

వృత్తాంత లేఖలు

కాకినాడ అక్టోబరు 15. (స్వకీయ విలేజ్ వర్క్ వద్దనుండి) గానసభ.

కాకినాడ అక్టోబరు 15:— సరస్వతీ గానసభ వారి సమావేశము లీయేడు జిల్లా సంఘభవనము అందు వైదా వేంకటచల పతి పురమంజున జరుగుచున్నది. ఆయన పూర్వ భవనమును గురించిన కృత్య లింకను తీరవస్తును, తాత్కాలిక సమాధాన బుద్ధితోడ దాని నీ సభ కిచ్చుటచేత పానులు, సభ్యులు వికలముగ నుఖముగ కూర్చుండి సంగీతమును వాయిద్యములను విని యానందించుచున్నారు.

రవి.

రవి పత్రికాధిపతులగు రిచరడు స్కెట్టె గారు యుద్ధమున కేగుటవలన మెక్లారిస్ హైస్కూలు ప్రిన్సిపాలు రిచరడు హెన్రీక్రూసు గారు పత్రికా నిర్వహణ భారమును వహించిరి.

మ్యూనిసిపలు.

రంగూను నుండి వచ్చునట్లుగా, ఆ చట్టము పోపు నట్టియు కూలి జము వద్ద కొంత చుంచిన తీరము ను వ నూలు చేయటా పుగు స ని వైనువెయరువక గారు చేసిన యేర్పాటును క పున్ని లు వారంగీకరించలేదు. వార్డుల కవరణను గురించి నియమించబడిన సలుక మిటివారు పట్టణమెనిమిది వార్డులుగనుండ వలెనని ౧౬ ఎన్నిక సభ్యులందరైన నిర్ణయించుచు, మొదటి వార్డునకు ౧, రెండవ వారికి ౨, మూడవదానికి నాల్గవదానికిచేరి యద్దరు, ఐదవవార్డుకు ముగ్గురు, ఆరు, ఏడు, ఎనిమిదివార్డులకు చేరి యద్దరు చొప్పున నెన్ను కొనబడవలెనని తెలియజేసిరి. మరియొక నాల్గవవార్డు దక్షిణపు సరిహద్దును కొంచెము సరించిరి. కవున్నిలువారి యేర్పాటులను సంగీకరించిరి. ఆచంట నుబ్బారాయణుగారు కోటిపల్లికి మోటారుబండిని బాడుగకు త్రిప్పిన యెడల ఘాటీల పాటలొప్పును వచ్చునని టోన్సుకంట్రాక్టు తిచ్చిన అట్టిన కొట్టిజేసిరి.

లోకల్ వండు.

కాకినాడ తాలూకాలోని వారీ నెలలో త్రెమ మాస సభను సువిపట్టణమునందు ౨౩-వ తేదీన జరుపుచును. కాకినాడ కోటిపల్లి రెయిల్వే నెడల గాడిమివడ చేయుట ముఖ్యమున కేమిట్ల కంకట్రాయునిగానును, గ్రామకోడల్ యభివృద్ధికి ఇన్చేజ్మెంట్ రివిన్యూలోనుండి సహాయము కోరవలసియున్నదని దుగ్గిరాల నూర్యప్రకాశరావుగారును, ఆ నాటిసభలో తీర్మానముల సుపపాదించునని కోటిపల్లి నిర్వియున్నాడు. పికాపురమందలి దాక్టరు స్కెట్టె గారు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుకు మరల మొదటగా నియమించబడిరి.

రిజిస్ట్రేషన్.

ప్రభుత్వ వేదములోనున్న జిల్లా రిజిస్ట్రేషన్ వద్దలంచును గురించిన ద్రాక్షరాసు సుబిజిస్ట్రేషన్ యు నాగభూషణము శ్రేష్ఠిగారిని సామర్లకోట బదిలీజేసిరి. వారివై బహిరంగ విచారణ యొక వారంభయి కాలేదు.

పీరు గంటి వార్తలు.

(ఒక విలేజ్ వర్క్ వద్దనుండి)

గోపాల్ కుమారి గలభా.

పీరుగల్లు అక్టోబరు 15:— చెన్నయ్యగారి పేరుకూడ పోలీసుచార్జీ టి.ఎల్. సుబ్బయ్య, వారు రు 2,000 ల బానిసిచ్చి ఆరెన్సుకామండ నీకందరావాస వైల్డెస్టను తెలియచుచున్నది. చార్జీ టి.ఎల్. సుబ్బయ్యచేయుటను ముందుకు పోలీసు వారు మహమ్మదీయులకు హిందువులకు వాటిచేయుచునది కర్తవ్యము కొన్ని మరతుల కొప్పునని వ్రాసియున్నది తెలిపించిరి. వర్తమానము కంగీకరింపక తాముకకు పూర్వమేయందలు కలసి రు 10,000 ల కేసుయొక్క నకీలు కేవలరావుగారి యొద్దకు వైల్డెస్ట సంగతి చెప్పి వారి యనుమతియొడ ఆపనదు మోదరావాసమునను బారిష్ట్రు నార్డునుగారి రు 5,000 ల చ్చిఫ్ట్ సెక్యూర్ ట్రెయిసులో తీసుకొనివచ్చిరి. కలెక్టరు నెడకు నార్డును గా రేమి బానిసిచ్చి తెలియకు గాని అంతరిత రిమాండునున్న 31 మందియు రు 500 ల మంది బానిసు మీద విడుదలచేయవలె. ఈ కేసు ఈ నమను నొకసారి విచారణకు తేబడి తిరిగి యానెల 16-వ తేదీకి వాయిదావేయబడినది. నేరము జరిగిన పీ థి లో తు ర క లెక్కడ చునీకట్టుకొన్నను సూ కభ్యంతరములేదని వ్రాసి యుచు

లగు పోలీసువారును, కొందలు మహమ్మదీయులును, ఈ కేసులో ఆరెన్సుచేయుటకి బానిసుమీద విడిచివేయవలెనని మంకటేష్వరరావుగారును హిందువులను ప్రోత్సహింపజరుగుచున్నారు. కాని హిందువు లెంతమాత్రమును ఒప్పుకొనకున్నారు. ఇటీవల హిందూత్వమును కేసు సంపూర్ణ మయ్యేవలెనని వార్డును గారిని 25,000లకుపూట్టాడి యేర్పాటు కొన్నట్లు వివరముచున్నది గాని దాని యాభ్యాస మింకను తెలియరాలేదు.

మ్యూనిసిపాలిటీ కోర్టు.

ఇప్పటికి ఘనమైన చెరువు నెలల క్రింద రైలుస్టేషన్ నుండి వరంగల్లు వాయును కొండ వైల్డెస్ట హైస్కూలు ఒక మైలు నిడుపుకల కోర్టుకు, కిషేక చేయుటకు ప్రారంభించిరి, ఇంతవరకు పనిపూర్తి కాలేదు. ఒక స్టీల్ రోలరుకూడ పని చేయుచున్నది. ఇంకను కోర్టుమీద ఆక్రమణకు గుంటలు వున్నవి. మొన్న నిన్న తునీన వానకు కోర్టు యాకర్టు బురద బురదగా నున్నది. తోళ్లు జేసికొని వలయుటకు వీలుపడదు. పచ్చికోర్టు వైల్డెస్ట బండ్లు వలయుటకు చురుకుమిచ్చిరి. అంతవరకు ఒక వైపున వాగు చేయుచుండ, ఒక వైపున గుంటలు పడి చెడిపోవుచున్నది. అధికారు లీ విషయమై క్రెడ్ల వహించుట గాక హైస్కూల్ యొక్క సుందరగా ఇక సుందరముల సంగతి చెప్ప తీరదు.

ఇతర సంగతులు.

హైదరాబాదునుండి మొన్న తీవినము (10-10-15) రిటివ్ రెసిడెంటు కర్నూల్ పికా హెన్రీ గారును, ఇన్స్పెక్టరు జనరల్ ఆఫ్ పోలీసు మంకటేష్వరగారును, రైల్వే మెడికల్ ఆఫీసు రైల్వేపోలీసు డిప్యూటీ సెక్యూరెజిటీ మంట్లరావు వర్డు దొరవార్డుకు వరంగల్లుకువచ్చిరి. హైదరాబాదునుండి తిరిగి సాయంత్రము మోటారులో హనుమకొండకు వెళ్లిరి. ఎందు నిమిత్తమై వచ్చినది తెలియదుగాని పోలీసు సరికిల్ ఇన్స్పెక్టరుగారు మాత్రము వై ఆధికారులు వచ్చిపోయేడి ప్రోవపాడు గున వావామలోనికి ఒక్కపురుగు వైనును రాయల్ కట్టు బాటుచేసినది కాకుండ కోర్టు పాసుగున నుండేడి ప్రతిభాగా నుకూను ఒక్కరిద్దరు ముఖ్యులతో మూడవమిషియన్ ను యెడల బెత్తెయిత్ బాటుంచి వేవలగొట్టిరి. ముఖ్యముల లోపల జనులు సలగుచుకూర్చున్నందున నేమి నేరమో తెలియదు.

నంద్యాల పురపాలక సంఘము.

(ఒక విలేజ్ వర్క్ వద్దనుండి)

నంద్యాల మ్యూనిసిపాలిటీ వారు 1914-15 సంవత్సరమున 22 సభ్యుల జరపిరి. క్రిందటి సంవత్సరము జరిగినది 29. మొత్తము జరసంఖ్యమీద క్రిందటి సంవత్సరము తలప 1-9-9 ల వచ్చు చొప్పున లెక్కజేసినది. ఈ సంవత్సరము రు 1-10-2 ల చొప్పున జేసినది. నియోజకవర్గం యీ పురపాలక సంఘమునకు 1914-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 1-వ తేదీ దినములలోనికి వచ్చినను, యధాకాశ్రీయమైన నియోజకవర్గం లెక్కజేయుట 14-15-వ సంవత్సరము భారీపడిన వదవులకు సభ్యులు నిర్వహించుట కలసి వచ్చినది. ప్రముఖులు పాయిఖానాను నిమిత్తము పని వాండ్రను మతి ముగ్గుర నీ సంవత్సరము వెట్టిరి గాని యీ కాలంలో పుర పాలక సంఘమున కన్నుటికి కూడ రు 90-10-7 లు లాభము వచ్చినది. ఆవశ్యకమున్న యెడల పనివాండ్ర సంఖ్యను హెచ్చించుట గాని, లేనియెడల ఫీజుతగ్గించుట గాని ముక్తము. మతికొన్న పుర పాలక సంఘముల నివేదికలకు వివిధించుచు, పురపాలక సంఘముల వారి కాఖను లాభనాధికముగా చేయగూడదను సభ్యుల ప్రభుత్వము వారుకూడ నూచించియున్నారు. ఈ కాఖలొగుగా వ్యాపింప వుండుటకు (ఆరెం ౨౭౦ ఇండ్లకు మూత్రమేర్చి ప్రముఖులు పాయిఖానానుండి 3,500లకుపై నెన్నువయిండ్లకు లేవందుటకు) మరయుక కారణముకూడ గానించుచున్నది. సంఘాభ్యుత్థులకు ఈ కాఖకు వ్యాపింపజేయుటకు చేయవలెనున్నములు లేచి మేజిస్ట్రేటులనున్నపు జుల్కానాలు చేయుటయొక విధముగా చున్నచున్నా, సంఘాభ్యుత్థుని నిర్బంధము న్యాయముగా కనబడవలె యెడల ఆవిషయము నిక ముందు తీర్మానములలో లేచి మేజిస్ట్రేటు ప్రతిపాదించ వలె ననియు, లేనియెడల కలెక్షన్ కమిషన్ ముఖమున కార్యమునకు తోడ్పడ వలెననియు డివిజన్ లాఫీసు వ్రాసెను. దానిని పుర సర్పరించుకొని యీ విషయము నుక లెక్చర్లు, జి లా సెల ఫ్రీ టు గమనింపవలెనని ప్రభుత్వము వారాజ్ఞాపించిరి.

విద్వలకు టీకాలుపాడుచునని యభివృద్ధి నొందినట్లు గమనింపవలెనని డివిజన్ సంతకమునకు లోబడినయన్నును విద్వలలో 1,000 కి 27.8 మందికి మాత్రమే జరుగవలెనుగా టీకాలుపాడువలెనని. రాజధానిలో మొత్తముమీద వేయింటికి 80.4 మందికి పాడువలెనని లెక్క జేయుటచేత ఇంతేకాకపట్టణమునకు మహావికము తలచు వచ్చుచుండుటచేత ఈ కాఖ విషయమై పరిపాలకు లెక్కలక్రెడ్ల తీసికొనవలసి యున్నది. క్రిందటిసంవత్సరములవివరముగా రాకపోయినను ఈసంవత్సరముకూడ మహావికము 87 మందికి వచ్చి 28 మంది చనిపోయిరి. ఈ మహావికాధి జనరీ మొదలు వాను నలకు పాధించినది. ఇదిగక, కలరా 294 మందికి తగిలి ౧౫౦ మంది చనిపోయిరి. ఇది నూరుకు 2 1/2 మాసములు బాధించినది.

అంటు వ్యాధికి సురక్షిత జలమునది లో పోవుటయే ప్రధానకారణముగా నూచించబడినది. రు 26,000ల మందిపు వెలతో అట్టి జలమునది నేర్పజుటకు ప్రభుత్వము వారేర్పాటు చేయుచున్నారు. ఆనాగోగ్యమున కొక కారణము జరిగి డింపబడినది. డివిజన్ లో ఎరువుదొడ్లను డివిజన్ లో తీసికొని వెట్టుటకు పురపాలక సంఘమువారు చేయుచున్న ప్రయత్నమును ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి, సాకీవార్డుల బారకానులను గట్టునిమిత్తము సంతకమునకు పూర్వ మియ్యబడినది రు 26,000 ల విరాళము నింపైన వాలస్యుచేయవలెనని నియోజకవర్గం సంఘమువారిని హెచ్చరించిరి. ఈ సంవత్సరము మన్నెపు జ్వరముచే బాధితులైనవారిలో 105 మంది ఇన్ఫెక్షన్ మెంట్లుకు 3,424 మంది బొటుపేమెంట్లుకు పురపాలక సంఘ వైద్యాలయములలో చికిత్సచేయబడినది; క్రిందటి సంవత్సరము 421 మందికి మాత్రమే చికిత్సచేయబడినది. ఈ విషయముకూడ పురపాలక సంఘ సీనిని నూచించుచున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులలో పూర్వోక్త కౌన్సిల్ విరాళము వినియోగించబడుటయు, అంతేకాక ప్రత్యేక విరాళముల సంబంధించి మొత్తము రు 44,897 లు నిలిచియున్నట్లు లెక్క జేయబడుటయు, అనుప్రతిలో చికిత్సనందినవారి మొత్తపు సంఖ్య 5 సంవత్సరములనుండి క్రమక్రమముగా తగ్గిపోవుటయు కోవనీ యాంశములు. ఈ చిట్టి చివర తగ్గు బాటు ను గూర్చి మండల వైద్యాధికారియు, వైద్యాలయ నిర్వాహక య్యులైన యా ౬, ౨౦ లలో యా ౨౬౦ లు మాత్రమే వెలవగుటను గూర్చియు అనుప్రతికట్టడములకు రిపేయరు చేయవలెనని గూర్చియు పురపాలక సంఘమువారును హెచ్చరింపబడినారు. ఘాటీరుముల నికరావాసులుగా నూటికి ౫౫ వంతుమాత్రమే బాటలనిమిత్తము వ్యయపడంపబడినది. పట్టణములోనికోర్టు కొన్నియంతగా బాగులేదనియు, అట్టిని సరిగా నుంచుటకు వై నూచించబడిన వ్యయము చాలదనియు డివిజన్ లాఫీసుకు రిమాన్సు చేసెను. ప్రభుత్వమువారు విషయమును సంఘమువారు గమనింపవలెనని యాజ్ఞాపించిరి.

ప్రస్తుతము గో పూర్వంధపాతకాలము జరుగుచున్నది. విద్యార్థి ౧౩ ఈసంవత్సరము రు ౧౦-౬౬౬౬౬౬ క్రిందటి సంవత్సరము రు ౫-౭౦౦౦౦౦౦౦ వ్యయపడుచుండెను. క్రిందటి సంవత్సరము ౧౦౦ కి ౭౭.౦ మంది బాలుకు ౧౭౫ మంది బాలికలును విద్య కభ్యసించి యుండ, ఈసంవత్సరము ౫౭౫ మంది బాలుకు ౧౫౫ మంది బాలికలును అభ్యసించినారు. తట్టణమునందలి వైల్డెస్ట సెకండరీపాఠశాల లెక్కలించుచేత పోవుటచే ఇంతకెక్కు బాటు కనిపించుట కవకాశమైనది. దానిని కలిపి మాచివప్పటికిని కూడ విద్యార్థుల సంఖ్యను రాజధాని సంఖ్యలకుంటే తగ్గి పోయినదనియు ఈవిషయమును విద్యాకాఖాధికారి వివిధించ వలెననియు ప్రభుత్వమువారాజ్ఞాపించినారు. సమ్యులనలననా లేన మొత్తములో ౧౦౦-కి యా ౫.౬ చొప్పున (క్రిందటి సం॥ ౫.౦ చొప్పున) విద్యావిషయము వెచ్చింపబడినది; రాజధాని మొత్తముమీద ౧౦౦-కి ౫.౦ చొప్పున మాత్రమే వినియోగించబడుచున్నది. క్రిందటి సం॥ సభలో కడులున్నట్లు డివిజన్ లాఫీసు నూచించెను. అట్టిపి సం॥ లెక్కలు సంఘాభ్యుత్థులకు వ్యక్తీకరించుట సంతోషకరము.

అఖిల భారత మహమ్మదీయ సంఘము.—ఈ సంఘము వారి వార్షికసభి ఈ సంవత్సరము బొంబాయిలో జరుగవలెనని నూడవది ఆగాఖానుగారు కలెక్షనముగ వ్రాసిరి. అందులకు బొంబాయివారందరు సంగీకరించిరి. పంజాబులో నాయకులగు వారుకూడ సంగీకరించి రని తెలియచున్నది. ఇంతమంది జరుగ నూడవదనున్నను లక్నో సంఘమువారు జరుగక మానవనిచో మహమ్మదీయులలో ప్రబలకత్త లేప్పడి ముందు తీర్పుజేసిని కలియుట పొసగదని వ్రెప్పు ఆవ ఇండియా పుత్రిక వ్రాసినది. ఈ సంవత్సర మీ సభను జరిపియే తీరవలెనని లక్నోనుండి నాజురట్టిన హాస్సేనుగారు వ్రాసిరి.

THE GREAT WAR.

Description of Latest Zeppelin Raid on London.

MISS. CAVELL'S EXECUTION: A HORRIBLE MURDER.

Serbian Repulse Six German Attacks.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

The Recent Zeppelin Raid.

Semi-Official Account of Damage Done.

LONDON, October 18.

The Press Bureau issues an account of the damage done by the Zeppelin raid by a writer appointed by the Home Office, who says:—The darkening of the Metropolitan area and the height at which the enemy flew prevented them from locating places of importance. A Berlin official report shows, as on the last occasion, that the raiders were grossly mistaken in most cases regarding the localities bombed. If they had a definite objective beyond a haphazard destruction of lives and property of non-combatants they entirely failed to attain it. Except for that done by one chance shot, the damage was exclusively to property unconnected with the conduct of the war. Of 127 persons killed and injured none were combatants, save one or two soldiers in the street. Hundreds of thousands who heard the bombs and guns remained cool and free from panic, and, if possible, there was even less excitement than on the previous occasion. Most people, after the bombardment went quietly to bed and were not disturbed by a second raid on another part of the London area at midnight. In the theatres, in which the bombs and firing were plainly heard, there was a commendable absence of panic.

The damage done was in five distinct areas.

In the first there was little or no damage to residential property. There were some large business buildings, here, five bombs fell, four in the street, and buildings were considerably damaged. There were also a number of casualties.

In the second area a bomb fell in the garden of a large block of residential flats, and several rooms on the ground floor were totally wrecked. The first floor also suffered considerable damage. Another bomb fell on the top of another block, demolishing the top storey. There were no casualties in this area.

In the third area two business premises were damaged.

The fourth area was a poor working-class district and many houses were over-crowded. Here more bombs were dropped than in the above areas. One group of small houses was entirely destroyed by a single bomb.

The fifth area was a suburb where there was not a single factory or business house, hardly any shops and no encampments or aerial defences or even search lights. Here for some obscure reason, the largest number of bombs were dropped in less than a minute. The distance between the first bomb and the last was only six hundred yards. Five fell within sixty yards and three in a single small garden. A fortunate feature of the whole raid was the number of bombs which fell on the ground and not on buildings. Only three houses were actually struck in this area.

Belgian Coast Bombarded by British Fleet.

LONDON, October 18.

AMSTERDAM.—The British fleet is again heavily bombarding the Belgian coast.

Casualty List.

LONDON, October 18.

Last night's casualty lists contain a five-headed naval unit under Rear-Admiral Troubridge in Serbia.

Miss Cavell's Execution.

A Horrible Murder.

LONDON, October 18.

AMSTERDAM.—A telegram gives details of Miss Cavell's death. It states that the execution ground was a garden surrounded by a wall, where a firing party of six men and one officer awaited the victim who was led in blindfold by the soldiers from the house near by. Hitherto she had been brave, but turned deadly pale and swooned and fell down thirty yards from the place of execution. The officer walked up to the unconscious woman, drew a pistol and shot her through the head. The execution has shocked the Belgians, who declare it to be the most bloody act of the war.

The Execution of Miss Cavell.

Her Work for Nursing Reform in Brussels.

LONDON, October 17.

Miss Cavell was forty-nine years of age and was known as the Florence Nightingale of Brussels, where she had worked for nine years, reorganising the nursing system of several hospitals. When the Germans entered Brussels, the British and Belgian nurses were prohibited from working in the hospitals, but Miss Cavell was allowed to remain in her former private nursing home. Her brother-in-law, a doctor at Henley-on-Thames, said in an interview that after the retreat from Mons, hundreds of British, French, and Belgian stragglers wandered aimlessly about Belgium. Many were hidden in farm-houses, and were ultimately assisted to reach Brussels by Miss Cavell, who provided shelter till they could be smuggled out of the country.

Mr. Grace's Speech Affected.

LONDON, October 18.

Mr. W. G. Grace has had a seizure which affects his speech. Doctors however are hopeful that he will make a speedy recovery.

RUSSIA.

FIGHTING ON DVINSK FRONT.

Russians Pierce Enemy's Front.

Capture of Enemy Positions and Large Numbers of Prisoners.

LONDON, October 18.

PETROGRAD.—A communique says:—The enemy continued persistent attacks on the Dvinsk front. Four were repulsed yesterday. The Russians caught the attacking Germans north of Lake Svanten in flank and rear and cut off and captured large numbers. Further south the Russians pierced the enemy's front on the Western shore of Lake Boginskoe and crossed the river Drisvatiitsa. We also captured the enemy positions on the Styr above Czatorysk and west of Derajno.

SERBIA.

Bulgarian Attacks Repulsed.

Austro-Germans Repulsed Six Times.

ATHENS, October 18.

It is officially stated that Bulgarian attacks on Nish Uskub Railway continue. There is severe fighting at Veanya but at Zibefche the Bulgarians have been repulsed.

The German Officers are in command all along the line.

The moral of the Serbian troops is excellent.

A telegram received in Paris from Nish states that hitherto the Bulgarians have captured a few weakly defended positions in the region of Pirot but have been repulsed at many other points.

The Austro-Germans have attacked the Serbian positions on the Save and around Belgrade six times but have everywhere been repulsed with heavy losses.

Important Positions Occupied.

By Serbia and Allied Armies.

LONDON, October 18.

ATHENS.—Official advices from Salonika state that Serbian and Allied armies have occupied Strumnitza and also various points dominating the railway, the protection of which is regarded as assured.

RUMANIA.

Roumania's Neutrality.

Allegations against Russia Denied.

ALLAHABAD, October 18.

The "Pioneer" special cables:—

LONDON, October 17.—The Roumanian Cabinet has decided to maintain strict neutrality. All the necessary military measures will be taken on the frontier. It is officially denied at Petrograd that Russia intends to violate Roumanian neutrality in order to attack Bulgaria. The statement made to that effect is attributed to a desire to distract Roumania's attention from the danger of German violation of her neutrality.

ITALY.

An Italian Loan.

LONDON, October 18.

NEW YORK.—Italy is placing a one-year loan of five millions sterling in the United States for the purpose of establishing exchange.

GERMANY.

German Destroyer Cut into Two.

LONDON, October 18.

COPENHAGEN.—A German steam ferry from Trelleborg, on Friday evening, collided with a German destroyer, which was cut in two and sank. Only five were saved.

Temporary I. M. S. Commission.

SIMLA, October 19.

Dr. Monoharlal Dhawan of the Medical College, Lahore has been given a temporary commission in the Indian Medical Service which brings the total number of temporary Commissioners to 151.

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

***

SIMLA.

India and the war with Bulgaria.

Proclamation by the Governor-General.

SIMLA, October 18.

The following proclamation is published:—"I Charles Baron Clarks of Fenshurst, Governor-General of India and ex-officio Vice Admiral therein, being satisfied thereof by information received by me, do hereby proclaim that war has broken out between His Majesty and Bulgaria. —CLARKS OF FENSHURST."

A notification is also published adding Bulgaria to the notifications referring to Germany and Austria.

A Handsome Contribution.

SIMLA, October 18.

A Srinagar correspondent writes that the work of repairing the old J. mma Masjid in that centre is making good progress. Two lakhs of rupees have already been subscribed for this purpose by Mahomedans in all India, the Maharaja of Kashmir giving Rs. 40,000.

A Story From the Front.

SIMLA, October 18.

The following authentic story has reached India from the front. It concerns a distinguished General now commanding an army in France. In the retreat from Mons he and his division, after ten days of no rest or sleep, reached a village, the pursuit slackening, and joyfully snatched the opportunity of houses and beds to get between the sheets for a brief while. After just 20 minutes an A. D. C. rushed in and informed the General that the Germans are coming out. Up jumped the General, dressed in the dark (no time for candles) snatched out and continued the retreat. Now you must know his front teeth had been carried away in the Boer war by a spent bullet and had been replaced by a false set, but these in the hurry he forgot, and so the retreat went on to the Marne, where the tide turned and it was the German's turn to retire. After a fortnight the General was back in the same village where they had tried to sleep out. It was all in ruins, the house just four walls and a floor or two. Nothing daunted, an A. D. C. announced his intention of going back and looking for those teeth, taking some men to help him. He searched the 'debris' piecemeal, and there under a mass of broken bones and champagne bottles, and undamaged, were the precious teeth. They were carried back in triumph to the General, who, before long, enjoyed a change from porridge and slop to a good square meal of bully beef.

Fanatical Tribes Severely Punished.

SIMLA, October 18.

Advices from the frontier show that the recent fighting at Shabkadar had produced good results on the temper of the fanatical tribes of men and they are no longer collecting round the frontier outposts. Casualties among the tribesmen are heavier than at first reported.

Bulgarians to be Interned.

SIMLA, October 18.

It is notified in the "Gazette of India Extraordinary" that persons of Bulgarian nationality will no longer be exempted from the operations of Section 23 of the Foreigners' Act of 1864.

The Viceroy's Executive Council.

SIMLA, October 18.

The notification directing the Viceroy's Executive Council to reassemble at Delhi will be issued shortly. All the Members who are leaving will return to Delhi on November 2nd.

Sir Sankaran Nair will take charge on the same date. Sir Reginald Craddock on leaving Simla will proceed direct to Delhi.

DELHI.

Winter in Delhi.

DELHI, October 19.

Delhi is experiencing the commencement of winter with chilly morning and cold night. The Secretariat which was tenanted by territorials in summer has undergone the annual repairs and is now ready for re-occupation by offices. The first batch is expected to leave Simla on 22nd and arrive here on the following day and full camp office will be working with effect from November 2nd. Public health is good and prices are rising.

CALCUTTA.

Durga Puja in Mesopotamia.

CALCUTTA, October 18.

An unprecedented event has occurred this year in Mesopotamia. The members of the Bengal Ambulance Corps have this year celebrated Durga Puja there. The following telegrams have been exchanged:—

From Lieutenant Bannerjee to the Secretary, Ambulance Corps, Calcutta:—"Puja enthusiastically celebrated here. Heartly greetings to the Motherland and the Calcutta Committee of the Corps."

From the Secretary to Lieutenant Bannerjee:—"Sabas (Bravo) boys! Proud Motherland sends all ranks affectionate Bijaya greetings. Keep the flag flying."

TELEGRAMS.

Lucky Day Sales in Calcutta.
Good Business Done.

CALCUTTA, October 18.
As usual the annual lucky day (forward) sales were held in Calcutta to-day and although the day was observed as a general holiday the importers and brokers were seen very active and importing firms were full of life and spirit. This year's sale was something unique in its character in view of the fact that unlike other years contracts were entered into for the first time for indigenous industries such as, pottery, galvanised, buckets, soaps, shoes, etc. These industries made a fair sale. As regards Manchester goods although the number of sales offered at various firms has not been ascertained, so far as known a large number of contracts were entered into. The business in woollen goods was practically nil, the reason being that the sellers both here and in England are out of stock and have practically nothing to offer.

A Moslem Prince's Death.

CALCUTTA, October 19.
Prince Kisra Bakht Mirza Muhammad Abbas Husain Bahadur, the youngest of the surviving sons of the late King of Oudh died of typhoid fever at Calcutta on Wednesday last.

PUNJAB.

Dussera and the War.

Opinion in Lahore.

LAHORE, October 18.
The general opinion here is that, as the Dussera celebrations are in honour of the victorious return of Sri Ramachandra from Lanka, the Dussera would be opportune only when the British Empire and her allies have secured victory over our enemies.

The Sikh Educational Conference.

Stirring Speeches.

LAHORE, October 18.
The President's address at the Sikh Educational Conference held at Ferozpur was marked with superb optimism. It urged the necessity of physical education side by side with secular education and that religious and moral education must be imparted to children. He referred to Punjab as the medium of instruction. It was time that technical and industrial instruction were opened and agricultural institutions started. Efforts should be particularly made to increase the number of primary schools. It was absolutely necessary to devote particular attention to physical culture for the Sikhs were a martial race who were expected to serve the King and the country in the battlefield. It was extremely necessary to impart education to girls to achieve real social progress. Disowning the returned emigrants the President said it was a matter of deepest regret that some thoughtless persons having come in contact with wicked people had done many unworthy and shameful acts. Such men though they claimed to be Sikhs did not possess Sikh Dharma. The whole Sikh community would look down upon them. They should shed blood for the permanence and glory of British Raj. The address closed after a few references of the Sikh gallantry in the fields of France and Dardanelles. Sunday's sittings commenced with a stirring appeal on behalf of female education from an earnest Sikh lady who devoted her life to that cause. Bhai Johnd Singh who followed next made an interesting and impressive speech on Sikhs' ideals.

A forcible appeal was made by Sirdar Jogendra Singh for contributions to the National Fund for disseminating primary education and another stirring appeal was made by Bhai Hira Singh, and about Rs. 25,000 were collected.

Some 35 resolutions were then passed relating to the increased employment of Sikhs, introduction of Gurmukhi in offices, printing of Gurmukhi, recognition of Punjabi as a compulsory language for schools.

UNITED PROVINCES.

Sir Harcourt Butler.

LUCKNOW, October 18.

Sir Harcourt Butler left Lucknow last night for Benares en route for Calcutta.

The Hindu University.

BENARES, October 19.

Sir Harcourt Butler and the Hon'ble Mr. Sharp visited the Central Hindu College yesterday and inspected the buildings and play-grounds with a view to ascertain if there is sufficient accommodation to house the Hindu University provisionally before the construction of buildings at Nagwa. Later on in the day there was a Conference between the leading members of the Hindu University Society and Sir Harcourt Butler, but the result of the Conference is not yet known.

Date of Laying Foundation Stone.

His Excellency the Viceroy has wired to the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya that he would be pleased to lay the foundation stone of the University on the 4th February 1916, but there is a general desire among the workers to have the foundation laid on Basant Panchami which falls on the 8th February and His Excellency will be requested to change the date if convenient.

CENTRAL PROVINCES.

The Nagpur Graduates Association.

The C. P. University Committee's Report.

NAGPUR, October 18.

The Graduates Association met yesterday evening at Dr. Gour's Bungalow and passed a draft memorial on the

TELEGRAMS.

C. P. University Committee's report:—The memorial inter-alia opposed the non-introduction of the Entrance or Matriculation examination which was regarded by the majority of departments and institutions as a qualifying test for professional and technical careers. It condemned the courses and methods of training recommended. It objected to the fixed minimum age of sixteen for Matriculation and did not favour the distinction between the period of studies for the pass and honours degree, nor could it commend the differential mode of examination for the two degrees. It suggested that in the written test certain percentage of marks should be allotted to those qualifying for honours degree. In the case of M. A. and M. Sc. degrees written examination should not be dispensed with. It recommended that the University should follow the lines of older Universities, as far as possible, and no departure should be made therefrom, unless necessity compelled. The appointments of the Registrar and the Warden of non-collegiate students should not be reserved for members of the Indian Educational Service. The constitution of the Senate and the Syndicate should be revised in order to give the University due dignity and independence, so that all interests might receive adequate representation. The University should be given absolute power in the management, and the sanction of the local Government was not needed for the appointment of Lecturers, Tutors, etc. The number of non-official elected Fellows should be raised from 25 to 30 reducing the number of nominated teachers to 30 and out of a Syndicate of 13 at least four should be non-officials. Commercial, technical and practical instruction should be added to the curriculum. The members of the Association had seen the reports of the Committee of the projected Dacca and Patna Universities and found several points in consonance with their views. The University should be a non-residential one with a residential College.

A Students' Gathering.

NAGPUR, October 18.

The fourth social gathering of the present and past students of the Morris College was held yesterday morning. The Hon'ble Mr. Mayhew, Director of Public Instruction, the Hon'ble Sir C. M. Chitnavis, Mr. Dixit and Mr. Bose and Khan Bahadur Malik were present among others. Rao Bahadur Pandit in his inaugural address on higher education in the Central Provinces and the peoples part to promote it, traced the history of education from 1869, more particularly how Morris College developed and progressed till the handing over of the same to the Government and appealed for endowments for the Central Provinces University.

BOMBAY.

Dasara Sports in Poona.

POONA, October 18.

The annual sports of the Hindu Gymkhana were concluded on the Dusserah Day and prizes were given away by Shrimant Sardar Balasaheb Vinchurkar who exhorted the young generation to attain physical strength by the pursuit of manly games so that the services of young India may be placed at the disposal of the King Emperor to fight the enemies of the British Empire. Professor Kale having thanked Shrimant Balasaheb the proceedings terminated.

The All-India Mahomedan Educational Conference.

Mr. Justice Rahim to Preside.

POONA, October 17.

The All-India Mahomedan Educational Conference will meet at Poona under the presidency of the Hon'ble Mr. Justice Andur Rahim of Madras during the next Christmas week. The annual session of the Provincial Mahomedan Educational Conference will not, therefore, take place in Poona this month. The attempt to revive a rival conference during the interval at Broach does not receive any response from educated Mahomedans of the Presidency. The organiser of the movement had approached H. E. the Governor, a few months ago, with a request to patronise his Conference but he declined to do so on the ground that a rival conference would create disunion in the Mahomedan community.

Steamers Sold.

BOMBAY, October 18.

It is understood that the S. S. "Maurauri and Islami" belonging to the Bombay Persian Steam Navigation Company and S. S. "Budrie" belonging to the Arab Steamers Company have changed hands. The two former have been sold to buyers in England, while the "Islami" has been purchased by Messrs. Framji Sons and Co., Bombay.

Parsis in England.

Good Feeling Prevailing.

BOMBAY, October 18.

The annual report of the Parsi Association of Europe shows that all internal dissensions amongst the Parsis living in great Britain have happily disappeared and the Association whose object is to maintain the Necropolis Chapel and grounds where Parsis dying in England are buried is doing good work. Besides this Association gives help in necessitous cases to members of the community to return to India. Both the Chapel and the ground are in good order in consonance with the prevailing feeling.

Trafalgar Day.

BOMBAY, October 18.

The Navy League, Bombay branch, has issued a circular to celebrate Trafalgar Day on the 21st in fitting manner by public meetings, school demonstrations and decoration of buildings by flags and mottoes.

TELEGRAMS.

A Protest Meeting.

BOMBAY, October 18.

A mass meeting was held at Hyderabad (Sind) on Saturday evening to protest against the Government proposal to appoint a Municipal Commissioner to the Hyderabad Municipality.

6000 Rs. Worth of Books for Soldiers.

BOMBAY, October 19.

The Proprietor of "Shri Venkateshwar Press" has made a donation of 6,000 Hindi books for Indian soldiers at the front.

Mr. Jinnah on Students and Politics.

BOMBAY, October 19.

Mr. Jinnah, Barrister, addressing the Pathare Students Union Meeting on the occasion of the Dusserah celebration said that our country's welfare depended on students. It was nonsense to preach that students should not take part in politics. Mr. Jinnah also dealt on the Hindu-Muslim unity which alone can lead to a new era in Indian history.

Free Education in a State.

BOMBAY, October 19.

With effect from the Dusserah Day primary education is to be compulsory in Aundh State. Hitherto education was given free to children. Besides scholarships cooked food is given to poor students.

Poona Municipality's Ayurvedic Dispensary.

POONA, October 19.

Mr. Hari Narayan Apte, President of the Poona Municipality has been informed by a letter from the Collector of Poona that the Government have decided to amend Section 11 of the Bombay Medical Act by reserving to the Governor-in-Council the power to allow in special cases unregistered persons to hold appointments of the nature referred to in that Section and in the meanwhile to permit the Poona City Municipality to maintain its Ayurvedic Dispensary.

BEHAR.

Industrial Education to Women.

Embroidery School at Patna.

BANKIPORE, October 18.

The Government of Bihar and Orissa have been considering the advisability of imparting industrial education to women. As a practical step they have formulated a scheme to start a lace and embroidery school at Patna. It is practically settled that the school will be a Government School and will be maintained entirely at the Government expense, mainly for two reasons. In the first place the scheme is a novel one and in the second place the School will be attended chiefly by women of poorer classes who would be able to contribute little or nothing in the shape of fees. The proposed cost is not large and it is hoped that after some years the School will be self-supporting. With a view to ensure public confidence and the conduct of the institution on right lines it is proposed that there should be an Advisory Committee in connection with the school, consisting of well-known people of the province. It is also proposed that an endeavour should be made to put the school on a business rather than a scholastic footing and members of the Advisory Committee will be asked to help in the sales of works done by the students of the School.

Behar High Court.

Seven Judges to be Appointed.

BANKIPORE, October 18.

The permanent strength of Bihar High Court has been definitely settled and the Secretary of State has given his approval to the proposal that the Court will consist of one Chief Justice and six Puisne Judges.

MYSORE.

The Dasara Festivities in Mysore.

The Gorgeous Procession.

MYSORE, October 19.

The usual State procession giving the final touch to Dusserah festivities took place last evening. It left the palace at five o'clock in the following order:—

Two huge elephants bearing Indian drums and followed by half a dozen camels with State flag and banners flying above them formed the first group. Behind them were local service banners and Maharaja's bodyguards mounted on beautifully caparisoned steeds and closely followed by State infantry which formed the next group. Behind these were sepoys of the palace. Then came the Members of the Representative Assembly and other leading citizens and officials of Mysore. The Members of the Mysore City Municipality were headed by the President Mr. L. G. Lakshmana Rao. Then came musicians and bandmen, Indian and European. Behind these were two rows of men bearing the Mysore Royal Insignia. Behind this set of men were one State elephant and one State horse richly caparisoned. Then came His Highness the Maharaja and His Highness the Yuvaraja both seated on huge elephants with golden howdahs.

The crowd spontaneously greeted His Highness with a loud burst of applause and saluted in the usual Hindu style while His Highness graciously returned the salutations. Behind the Maharaja came a long line of State carriages in which were seated all the State Officials headed by the Dewan.

The State palanquin and State carriage drawn by four beautifully caparisoned horses, together with a number of horses from the palace stables and one elephant formed the rear. The procession passing the Doddapeta,

TELEGRAMS.

SOUTH INDIA.

Suppressed Classes Movement.

The Gokhale Memorial Foot-Ball Trophy.
Dasara Sports at Bezwada.

Ladies' War Fund Meeting Bezawada.

The Coonor Contractor and Overseer Case.

defence presses that His Honour should deal with the circumstance that the police had taken documents from the Municipal Office without granting receipts. Such taking away is to say the least an irregular proceeding of the police and the absence of any protest on the part of the Chairman does not extenuate the seriousness of the irregularity.

Calicut Municipal Chairman Elected.

CALICUT, October 19.
Yesterday Mr. G. V. Narayana Menon, High Court
Vakil, was elected Chairman of the Calicut Municipality
by 17 against 3 votes obtained by Mr. Manjeri Rama Iyer.

Sentenced to Death.

TRIVANDRUM, October 19.

Mr. S. Ramaswami Sastri, Sessions Judge, delivered judgment in a sensational murder case wherein one Govinda Pillai, a wealthy landlord of Thonnakkal, a neighbouring village, fell a victim. The case for the prosecution was that the deceased attempted to blackmail three of the accused for theft of jackfruits compelling them under coercion to part with Rs. 12 as tip to the deceased whose dead body was discovered some days later in a water course near his wife's house. The accused and four relatives of the deceased confessed the guilt before the Committing Magistrate but retracted it later. The Judge convicted the accused of murder and sentenced him to capital punishment holding his confession voluntary and corroborative in material particulars.

Fisheries in Travancore.

TRIVANDRUM, October 19.

The Government have sanctioned the amalgamation of the Department of Agriculture with the newly organised Department of Fisheries under Dr. Kunjan Pillai who will henceforward be known as Director of Agriculture and Fisheries. Dr. Kunjan Pillai has now submitted a scheme to the Government for working up shank fisheries, the opening of fish-curing yards and fish-oil factories, and the introduction of prawn-culture in punja lands. It is also intended to start fish-breeding in the irrigation tanks of South Travancore. The Director hopes to be able to add considerably to the resources of the State by the development of the industry.

LATEST TELEGRAMS.

NEWS BUREAU.
(BY WIRE.)

LONDON, October 18th.—An important Italian political states prior to Signor Salandra's visit to the front Italy adopted the principle of aiding Serbia to prevent the junction of Rutenes and Bulgars. Only technical and financial questions remained unsettled. The Italian force probably 150,000 is going to the point where it may have decisive effect on the Balkan campaign. (A. C. & M. Gazette Libre.)

The Mysore Representative Reply.

దీక్షల బాహు సమావేశము:—దసరా ఉత్సవముల సందర్భమున వీరిస్థితి నభివృద్ధి చేయు ఉద్ద్యమమునకు కొంతదీక్షనము లు కలిగినది. మొన్న శనివారమునగాను బరంపురములూ పంచమ బాహు బాలికల సమీపము చేరుచుండిరి. వీరికి లగి: వస్త్రముల నొక సంఘముచాడ సమరాలచేసిరి. ఈసభకు జిల్లాబడ్డ శ్రీమదానందాచార్యుగా రధ్యక్షులుగనుండిరి. ద్వివ్రాతముల, గీతము లతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. పంచముల సన్నతస్థితిలోనికి దివ్యులను ఉన్నతలబాలులను విభావనలను లోనివలదెను. సన్నత బాలికులకు ఒకపాండూదేశమునకేగాక తనితరదేశముల లోగూడ సన్నతలయు, వారికొక కొక హోస్టలును కట్టిప దనవలయు మనవివలసినదనయు సముద్ధి లనుదెనుగుగాన చెప్పిరి. మృత్యునివాలిబాని సహాయ మగత్తముని ము హుర్తము హాయమునగు ప్రార్థకులనయు స్కూల్ యిన్ స్పెక్టరు గా ఆహ్వానించెరి. స్కూల్ విరహితులను భిక్షియే తిమ్మి తిమ్మిమ కాలక్షయమున (వేలేమంచుచుండునదిగ నుండవలయు) ని ఆధ్యక్షులు తమ ఉపన్యాససందర్భమున సభవారికి విదిత పరచెను.

సిక్కు-మహా సభ.

ఈ సభలో ఆధ్యక్షుని లిటుల నుడివిరి. భాషావిషయములలో పాటు పరిశ్రామిక విషయములును నీతి మతవిషయములును బాహురకు నేర్పుట యత్యంతసరము. పంజాబీభాషలోనే ఈ రాష్ట్రమున విద్య నేర్పవలెను. ప్రాల్మభాషిక పరిశ్రామిక వ్యవసాయక విషయములు నేర్పవలసిన సమయము వచ్చినది. ప్రాచీనసాతకాలలను వృద్ధి చేయవలెను. బాహుబలము నభివృద్ధి పొందింపవలెను. సిక్కులు డౌల్రనంతులు వారు రణారంగమున రాజు సేవయు దేశ సేవయు సహజ నర్తలు. శ్రీలకు విద్య నేర్పనగాని సంఘము వాగుపడదు. కొందరు ఆలోచనలేని యాపతులు విదేశముల కేగి దుర్మార్గుల ఆలోచనలను విని దురాగతము లొనర్పుట చాలశిచారకము. అట్టివారు సిక్కుమత ధర్మములను పరిత్యజించినవారగుదురు. సిక్కులందఱును వానిని అగౌరవముతో చూచెదరు. ఆంగ్ల రాజసేవయందు రక్తమును ప్రసహింపచేయవలెను. అదివారము నాటి సభలో శ్రీలకు విద్య నేర్పుట యత్యంత సరిమని యొక నారీ మణి గంభీరోపన్యాస మొసంగెడిది. ఈమడు తిని జీవితమునంతయు శ్రీరాష్ట్రభివృద్ధికి వినియోగించినది. జాతీయనిధికి ధనసహాయమును కోరుదు గంభీరోపన్యాసము లిట్లుబడెను. ప్రాచీనవిద్యాభివృద్ధికి ధనము కోరబడెను. రు 25000 లు పొగుపడి. ఏ. క బేరీలలో గురుముఖి లిపి నుపయోగించవలెను గురుముఖిలో నున్నవేయవలెను. హతకాలలలో పంజాబీభాషలో విద్య నేర్పవలెను అనునట్టి 35 తీర్మానములు చేయబడినవి.

ధనము కూడ బెట్టుటకు మార మేమి

అంగ భేదముందు దొరతనము వారు ప్రజలకు చేసిన హింస.

మీకు కావలసిన ఆహారపదార్థములను మీరే పండించుకొనుదు. గాఢములలో నవసించువారందఱును తోటలుగలవారిందఱును ఆహారపదార్థములను పండించుకొన గలరు. హెచ్చుగా పండించుకొనగలిగిన మరింత మేలు. కాయగూరలు, పండ్లు, పక్షి జాతులు (బ్రెడ్లు, కుండెల్లు, వాలు, జున్ను వీనిలో మీకు కావలసిన వాని నన్నిటిని మీరు కలిగింపుదు, ముందు సంవత్సరమున కన్నీటిని పెంచుదు.

మిత్రోబలా మిత్రేష్టచెట్టు పెంచిన మిత్రకంఠధనము.
కూడబడును. వీరనవానినన్నిటిని ఎరిగింపుడు. సాధ్యమగు
నంతవరకు కొనుటను మానివేయుదు. పూర్తిగాపండింపుడు.
చెదపురుగులను గడ్డిచెట్టును రూపుమాపును ఎరువులను నీడ
ముచేయుదు పంటగురువులను బహుభద్రులుగా నిజపచేయుదు
ఎంతబాగుగా పండించినను జాగ్రత్తగా నిలువచేయునిచో పా
డిగును. సరకులు వర్షములున్న గ భుజివలన వాడుగాకుండ
చూపుదు. చెరువుగులల నెరిపచేయుదు మిత్రోబలాని
కాయగూలనే నిలపచేయుదు మీ చెరువులను సనాలలో భ
ద్రపరుచుదు లేకున్న లేవ్యామలను గుడ్డలను పొలలో చేసి
యెంచుదు. మిగుడ్డు భద్రపరుచుదు మాంసము నుప్పులో
నూం చేయుదు.

మాంసమును కొద్దిగాతివిడు మాంసమునకు బహు
పూజింపి చిక్కడుగిండు కాయదాన్యములు ఒకటాచీలు
మున్ను బానిసి దినుడు ఇవి మాంసముకన్న చవకగ దొరకును
మాంసమువలెనే శరీరపుష్టిని కలిగించును కాయగుర్రము పం
డును బసాయిగా ను బయోగంపును.

మొరొల్లెట మూరే వాళ్ళున్నామని అది చపకగాను
బాటుగాను కూడేనుండును. గోధుమల యవల 'బిబ్బు' అను
ధాన్యములను మూరే వండించి వానిని మూరే వనరు ఆ పండి
తొనె రొల్లెటను చేరువగు.

కామగూరలను తినుచో నుడక బెడ్డును, హానిని పుట్టించును. బెడ్డును హాని నుల్లంబి తగి భావును. బంగళా దుపటము బాడ్డుతో ను బడును. బొగ్గు విస్తారముగా వ్యయింపదు నక సరము లేకుండి “పూవామృతక-యను” కొనుదు.

బొగ్గును కొల్పోతున్నాను. చుట్టూ వర్షం కురిచుంది.
గడేని నీలాక్ష చెప్పినది.

అందుల వివరములకు మన హాసినీ వివరము మున్నగు.
 వివరములకు మేల్మది. వివరములకు కోర్కె మొదలుగు పట్టులకు.
 గుండెల్లెల పూర్వము బదార్థములను పనికరని శాయగురు.
 పను లేలికధాన్యములకు వట్టిదు. ఏవదార్థమును దుర్విని
 మోగము చేయకుడు.

స్వదేశమున పండితులగును చేయుటకును సారమును
పరములను విదేశములనుండి తెప్పించుచు.

మోటారు బండ్లు

మోటారు టైకిలు, కాన్సు, ప్రయాణికులకు స్పర్స్ కాన్సు, కానలినాను ఈ క్రింది ఆదేశము ప్రాయము.

ఈ కంపెనీవారు ఆగస్టు, విశేష కాలము నుండి మోటారు కర్తమున ప్రవేశించి మహాబాహు, గాజులు, జహీజ్ వారులచే అభిమానించబడిన వారు మీకు క్రొత్త కాన్సుగా, పాత కాన్సుగా నుంచిగాను తీసివేయవలగు తిరుగ మీ కాన్సును కావలసియెడల అమ్మి నుయ్యవలగు. ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చటమత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లకు కావలసిన టైర్లు, ట్యూబులు యంత్రసామానములు యావత్తును మీకు చాకగా అమ్మగలది. మోటారుబండ్లు అధిక యివ్వ గలను.

గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యత్కర్త మానముల నెరుగ కోరికగలచేసి నూకు ప్రాయశ్చి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే సాగ్ధము. ఈ అద్దముల మునగయు యోగ్యతాపరిణామము మాకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు నమ్మకముగల వారందరు వారి యాహలను, తత్ఫలితములను తెలిసికొనగలరు. దూర జితముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరిశ్రాఫలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

పెద్ద చక్కని సీమ అద్దము 6 0 0
సీమ అద్దము 6 9 -
సామాన్య అద్దము 2 9 0

ఈ త్రికాలము అంగ్లయభాషలో ప్రాయశ్చరణ.

అమాభాయి వాగ్భీజీ ఫటల్,

కరంసాద్. ఆనందమార్గముగా, కైరాజిల్లా

Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.

Via Anand Kaira District.

వనోపధి సారసపరిల్లా

ఇది దేవానుండులు శత్రువుగడ్డలను మరియు ఇకల చర్మరొగములను వాగుజేయును. కీళ్లసోలు, సారసా ముఛసోలు పీకనపులు, రక్తవికారములను గలిగించు అన్ని రొగములను దీనివలన నయమునును. ఇది చర్మమునను కాంతినికలిగించును. వాడితగు పులవ పుష్టినిగలిగించును. శత్రువు కుద్ధిపడి చచ్చిపోవును. దీనివలన శరీరమున బలము, ఆరోగ్యముకలుపును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో లోకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రోగు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుచును.

కుటుంబముందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుజేసి రొగములను కుదుర్చును. భారతదేశమున (కానీ టకు యందు) నాగల్గితైలము వైపుతకు మందు. ఈ రోమకసి నెలనోజులకు సరిపోవును 5-0-0.

ప్రాప్తి:—డాక్టరు పి.డి. సావంత్, గరంసాద్, నవాద్, నం. ౨, బొంబాయి.

Proprietor Dr. P. D. SAVANT Panaswadi, No. 149 No. 2, Bombay.

కీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి నెల 0-1-0, 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. ఖర్చును ప్రత్యేకము.

అంధప్రతికా కాన్సుబాదుము.

హాస్టుబాన్సు నెం 212, మదరాసు.

క్రమము తీసు. తపోలు వారి లేదు. మా సభివమునకు రక్షించు కర్త ఈగ్రంథము భవ్యంత్రస్థానములవలన చేయబడిన అ కుర్చీకాస్త్రీయ పద్ధతు ను ఇమిడి యున్నది. శరీర సంరక్షణ కలగ జేసికొని యే పా నెనను చేయటము తగుమన సామర్థ్యమును పొందగోల త్రిపురము ఈపుస్తకమును అవశ్యము చదువవలసియును.

రాజనైద్య నారాయణజీ, కేకనజీ,

20, చినబజారు రోడ్, మదరాసు

మదనకామేశ్వర లేవ్యం

ఇది మేనాము, నిక్కాక, కుక్కనమ్మ, అసోమూత్రము, నా హరించి మిక్కిలిబలమును భాతువుష్టి, క్షయ, యానా ముఖము, సంతాపనా ప్తి, వరములపలుకలమును కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బిలు చాలు. 20 రు|| డబ్బిలు. 1-0-0.

ఘనసారచంద్రి:— ఎరువు, తెలుపు, పసుపు (అంటు రొగరొగములను మూత్రపుండును, తిత్తులను మాన్పును.

2 సీసా చాలును సీసా రు. 1-4-0 వి. పి. చార్జీ వేరు.

యోగ్యేన సమాజ్, పాంమాడు. (గుంటూరు జిల్లా.

మద్రాసు నస్యము.

మేలైన చచ్చాను సువాసనకల్యం చెడ్డబుడ్డి 0-4
చక్కం శేరు 1-కి 0-12 డిబ్బో దజ్జబుడ్డు 2-0

పీకే (కులములు 120) 8-4 తాంబూలమును నునానం

వ్యాధులకు మాత్రం 8-0 నాగాపటిన్ 1-కి 0-4

అపవిత్ర అంధకి 1-10 డిబ్బో దజ్జబుడ్డు 2-8

వి. పి. ఖర్చును ప్రత్యేకము. కాన్సుబాదు ఈవిధము.

యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ,

తపోలపెట్టు నెం 136 రు, మద్రాసు.

ఆకాశవిమానములు.

వీనిని గురించి యిదివఱకు తెలియదు. తెలుగులో ప్రాసీ యందలేదు. ఈ గ్రంథమును విమానముల నిర్మాణము, ఆవి ఆకాశమున సంచరించువిధము, వీనిలోని భేదములుచక్కగా వివరించబడినది. నెల 0-8-0

గౌతమబుద్ధుడు.

ఇందు నుభృతైలిలో బుద్ధునిచారిత్ర మంతయు వచన రూప వచన మిగుల నమనతముగా ప్రాయబడినది. 0-4-0

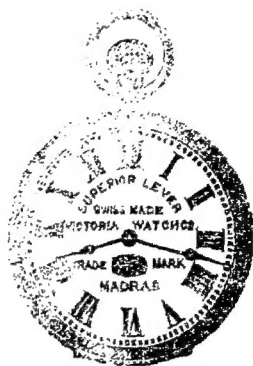
చాలకర్తి రామమూర్తిగారు.

టీనరు-మిమను కాలేజీ, గుంటూరు.

రిజిస్టరు చేసిన బారెల్ మార్కు

సుపీరియరు లీవరు గడియారము

వీరికి 7 వందలకన్నములు ఉత్తరవాది పత్రం యివ్వబడును.

ఈగడియారము చాలా కాలము నడిచేటందుకు సీమలో మాకంపె నికిగాను గెట్టితరమైన సామాను లతో చేయబడినది. దీనిలో మా కంపెని చేతున్న పీసాయిమార్కు చేసియుండును. ఈ సుపీరియరు లీవరు గడియారము మావద్ద తప్ప యితర కంపెనీలలో దొరకదు. యిది సరియైన కాలము చూపు నదియు నిండా నుండరముగను లోకట్టు అద్దపు మూగగలియును.

మా కంపెని చేత ఎచ్చటను ప్రబలము కావుట కొరకే ఈ గడియారములో మాకంపెని చేతున్న తక్కువ ధరతట అమ్మించుచును. మునుపటి నెల రు. 8-8-0.

ఇప్పుటి నెల గొనుకొనేకి 8-0-0.

విక్టోరియా వాచ్ కంపెనీ, పాకానపేట, మదరాసు.

కావలెను.

జీవితము మున్నగు సరకులను అమ్మిబుట్ట విజేంట్లను గుత్తగాకొను వర్తకులను వారలెను. రేణుచరక గానుండునువివరములను తెలియగోనువారు 0-4-0 బిల్లులనుచేర్చి పంపవలెను.

నిమ్యామ మల్ కో ఆపరేటివ్

వీజెస్సి మదరాసు.

నల్లమందు చౌకగా అమ్మబడును

తులం ఒకటికి అణాలు 10.

మద్దుల సూర్యనారాయణ, గుడివాడ, కృష్ణా, డి||
Maddula Suryanarayana garu,
Gudivada, (Kistna Dist.)

ఆదిపచ్చికాన లేక జిన్న

తులం 1-కి రూ. 3-4-0

కస్తూరి తులం 1-కి రూ. 20-0-0

సంధము తులం 1-కి అణాలు 0-10-0

గోగోదము 7-0-0

కుంకుమ పువ్వు తులం 1-కి రూ. 2-0-0.

అమ్మగాంజము డిబ్బో, మదరాసు

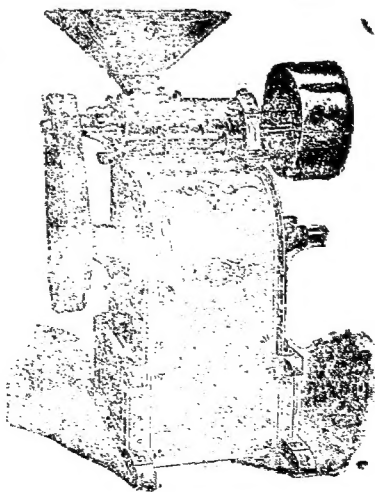
“గారన్సు” వడ్డుదంచి బియ్యముచేయు మెషీను.

ఇంగ్లాండులో తయారుచేయబడినది.

సులభముగా తెలిసికొనవచ్చును.

ఘట్టిగా చేయబడినది.

సులభఖర్చుతో పనిచేయవచ్చును.

క్రొత్త మాదిరి.

దక్షిణహిందూదేశమున, మధ్య

పరగణాలలో అనేకవందలు

పనిచేయుచున్నవి.

విశిష్టిభాగములు ఎల్లప్పుడు దొరుకును.

కావలసిన యంత్రవిషయములను, ధరలను,

యొక్కిందివారికి ప్రాసీ తెలిసికొనును.

టక్సు అందు కంపెనీ, ఇంజనీయరులు, 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

అందమైన 1916 క్యాలండరు.

ముద్రణానికై మోహనాంగి సౌందర్యముగ్ధలావణ్యము, మృగత్వమరిష్టముగ లిఖించబడినది.
దీనిని కలెండరు కమిటీ లాభమునకు పంపింపబడినది. దీనిని దురుద్దేశముగ బయలుపరిచినవారిపై
కామరూపి దండెత్తెను.

పోస్టుఖర్చులకై అణాచీటిని పంపవలయును.

కలెండరుకు వి.పి.సి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి.పి.సి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బితో రూ. 10-8-0; డబ్బితో 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

డబ్బి 1-కి 0-4-0.

పండ్ల పాడి

డబ్బి 1-కి 0-2-0.

మోహినీ తైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టుఖర్చులకై ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

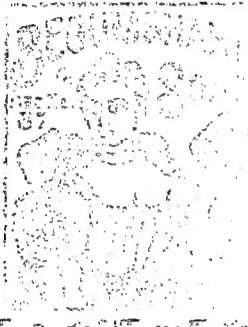
109 ఫ్రేరి రోడ్డు, బాంబాయి.

6 తింబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

కొయ్యలపల్లె క్యాలండరుల కొద్దికొద్దిగా ముద్రించబడుచున్నవి. దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనిన
యాభాగము గలుగదు.

సూత్రం రోమనంహావి.

వేగంనాహిహావి.

నికతూరి ఉపయోగించుట
చలన వేగమునకు
భాగమునందు రోమనం
ను కలెండరుకు
గలగదు. చలనము యొక్క
స్వభావమును బట్టి
పోగొట్టక నేయు (హావి)
ఇది విశేష. ఇది రివల్యూషన్
తే 181-0-0 వి.పి.సి. ఖర్చులతో.

ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియా దేశముయొక్క విశేష
విశేషములను అనేక కావ్యములలోనుండి గ్రహించి లోక
ప్రేమను గోరి చూపించి యున్నాము. ఇండియాదేశ
ములో జన్మించిన ప్రతిభవ ఘోషమును అవశ్యముగా జనక
వలయును. ఈ పుస్తకమునకు తెలియ, తపోలాభములు.
వైద్యకాశ్రీ మహేశ్వర్ గోవింద్రి,
అతేకగ్రహ దేవధాలయము, 157 బ్రాహ్మణ్,
96 మాంబుకోడు, మద్రాసు.

33 విధముల బహుమతులతో 15 తులములగుల డబ్బి 13 రూ. 1-0-0 తలచాల ఖర్చులు 0-కి 0

రిజిష్టరు చేయబడినది "శకుంతలా"

వెంకటేశ్వర పెరుగు సుగంధ తైలము.

ఇందలి రమణీయతను కానక చెప్పవలసి
గాదు. తలవలె చలించు భువ్వలొనిన ఇదగు
పొదుగు యింద్లకు కూడా వాసన యుమా
యించును. వెంట్రుకలను సెరుగ చేయుచు
పెండునకు చలవ తేయును. కండ్లకు చల్ల
దనము నిచ్చును. కొందరు ప్రోత్సహా పర
చినందున ఈచమరము స్వేచ్ఛగా మనో
హరమగు వాసన ప్రవృత్తుల చేర్చి తయ
రుచేయించి పలకరి డబ్బిలు విక్రయించి
యోగ్యతా సుతములు పొందవచ్చును.
36 బహుమతుల వివరము:— శ్రీమతిము
లలో ధరించు కొప్పుపుష్ప 1, పంకపుష్ప
జెల్లి, ముఖముచూడు అద్దము 1, జర్మను
సిల్వరు కాటుకబలె 1, వాసన సోపుబిళ్ళ
తొంబాలమాత్రలు 22, కొండచిలుకలు 6, కార్ కేవన్ బ్రూచి 1, పుకగుడబ్బి 1, అత్తరుబిళ్ళ 1, తెలిక 36 బహుమతులు.

త్వరపడుడు! కొద్దివతులే గలవు! మంచిసమయము

బరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 అణాలు మాత్రమే. పోస్ట్ జ సహా 0-10-0.

ఈ యుద్ధచరిత్రము అందరికీ తెలియనట్టి సులభతైలినీ శేటతైలుగున వ్రాయబడియున్నది. మా ప్రకటన
కలెండరు ఖర్చులకై ప్రకటించుకొనుచు, ఆంధ్రపత్రికల ప్రతినిధులను ముద్రించిన పుస్తకముదికాదు. ఇతరులు
ప్రపంచసంగ్రామముని లోకమునకు యావత్తు యుద్ధముని విక్రయించు అబద్ధగ్రంథముకాదు "విజయ గా విశోపాఖండ
మున" జర్మని మొదలగు వారికి గలగు యుద్ధమునంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధకారణములను అందరు
చక్కగా తెలుసుకుటకు జర్మని యుత్పత్తి మొదలిప్పటివరకు జరిగినవిషయములను చూపుచు విశోపాఖండము జరుగుటకు
సరియైన కారణము తెలుంగగోరువారు ఈ మొదటి భాగమును దొలుపబడిన యీ ప్రకరణముల శ్రద్ధతో జదివితరవలెను.
జర్మని, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా హంగేరీల నిర్మాణము గతశతాబ్దమున విశోపాఖా గలిగిన మార్పులు. జర్మని
యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీ యేకపత్యమందిన వింత ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యములో నూలుబాటులు జర్మని
యేకాధిపత్యము ఉచ్ఛదనందుట అధికారవిజృంభణము, రాజునమదము. గ్రేటుబ్రిటన్ జర్మనియుచేసిన పోటోపొటీలు
బాల్యన్ టర్కీయుద్ధముల ఫలితములు విశోపా సార్వభౌముల యుద్ధప్రవృత్తులు ఆస్ట్రీయా యుద్ధరాజు
చంపబడిన వెనుక సార్వభౌముల యుద్ధప్రవృత్తులను సార్వభౌములారంభించిన నూతన యుద్ధవిస్ఫోటములు గలవు.
విశోపా చరిత్రము నింతేవిపులులుగా విజకారణ సహితముగా నెవరను నిదివరకు వ్రాయలేదని నొక్కిచెప్పగలము.
పుస్తకమును దీసి చదివినవారి కీ విషయముల సత్కావ్యత్యములు తెలియును. ఇందులో 30 హాఫ్ట్స్ చిత్రపటములును,
6 భూగోళచిత్రములును, 120 పుటల విషయము చూపుచు. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. పి.యాలకమునబంపబడును.
వెంట వెంటనే తలిమ్మా భాగములు వెలువడుచుండును. ఇందులో ఆర్థిక పేదన ముద్రించిన చక్కని ప్రతిములుగలవు.
ఇవ్వబడును. చిరునామా:— సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ. పోస్టు బాక్సు నెం 167, మద్రాసు. ఇ.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

తైలిసులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన
నచ్చును. బహు ప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని
అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ
బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రూ. 2-0-0
అంచెకూలి శేడు. ప్రవేశింపవలయు లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు: పి. పి. గా పంపుదుము.

వలయువాడు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,

145, కావేరీ, మద్రాసు అని వ్రాయుడు.

"ఆనంద గ్రంథమాలయందలి ప్రథమకుసుమము"

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము

ఆంధ్ర వచనము.

ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 115 అతిసుందరమైన

పటములు అన్నవి. కొన్ని పటాలే మిగిలి యుండుటవల్ల కీక్ర

మల వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

బాల, ఆయోధ్యాకాండములు-గం పాన్లు కాగితము వాలి

కోలైందు గిట్టుచేడు. 1 సంపుటము రంగ పటములు 3 రం

అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు-గం పాన్లు కాగి

తము కాలికోలైందు 1 సంపుటము రంగ పటములు 3 రం

యోధకాండము-మూడుభాగములు, 3 ర పటములు 3 రం

తై బ్రహ్మదేశ-రం పాన్లు కాగితములైన మంచిఅచ్చు;

మేలైంకాలికోలైందు, బాల, ఆయోధ్యాకాండములు-గం

దిటో అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు-గం

దిటో యోధకాండము మూడుభాగములసంపుటము 3 రం

శ్రీరామకాలినీలము 0 రం

వైగంధములకు తపోలాభములు ప్రత్యేకము.

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అందుకో,

ఆంధ్రపత్రిక కాలయము, మద్రాసు.

కుంకుమపువ్వు

పువ్వుయును పిర్మలకును మన కుంకుమపువ్వు
మావద్ద నొకకము. కొనువాడు మార్కము
రూపు గమనింతుడు. కలెండరును మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అందు కంపెనీ.

21, హమ్మంవీధి, బాంబాయి.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

షరాపు నర్తకులు, మద్రాసు ఈస్టు.

తంతి విలాసము:— "ఉమ్మడియార్"

ఇందుక్రింద కనువరచినట్టిన్ని ఇతరమైనట్టిన్ని

బర్మానైజులకు లెగుమెంటుల ఇమిటేషన్ కెంపు

లున్ను వైకాంతములు వగైరా కమలములున్ను

బేడకాసులు అణాకాసులున్ను బంగారపు నగలు

న్ను పైరాళ్లుగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్లున

కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొ

ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డర్లు పంపుదుర?

ప్రార్థించుచున్నాము.

